

Gazeta

(45-46)

wrzesień-październik 1997

Politechniki

Pismo pracowników i studentów Politechniki Rzeszowskiej

*Wydział Budownictwa
i Inżynierii Środowiska - 30-letnia historia - s. 2*

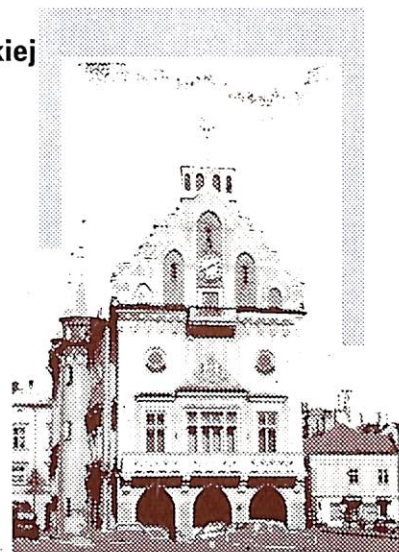
*Profesor
Kazimierz E. Oczko Jubilatem - s. 3*

Reaktywowanie szybowiska w Bezmiechowej - s. 5

*Studia w zakresie
zarządzania i marketingu - dyskusja - s. 8*

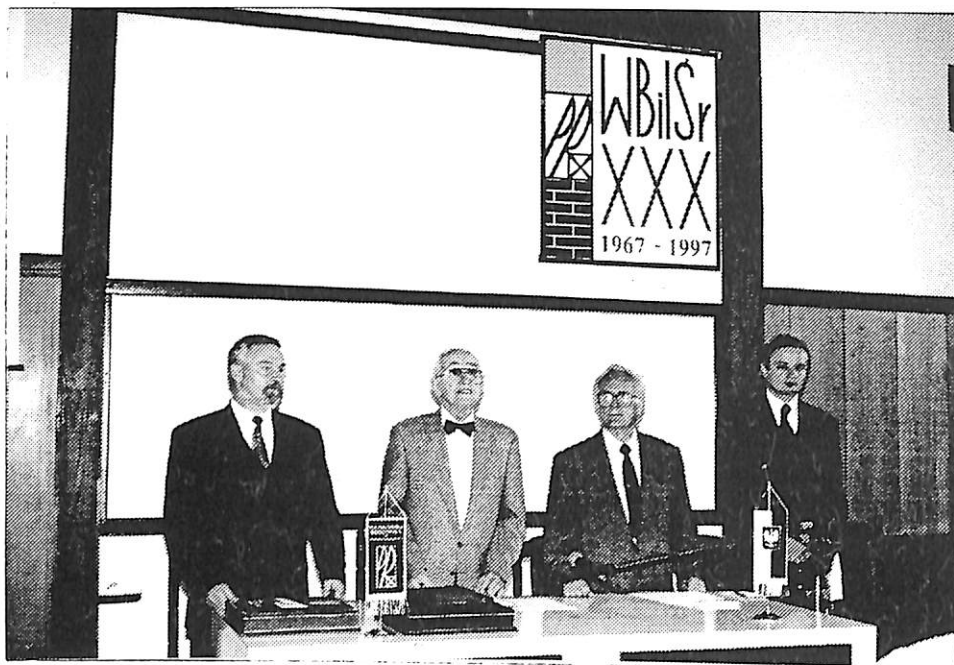
*Rekrutacja
na rok akademicki 1997/1998 w PRz - s. 12*

Info Kurier Samorządu Studentów - s. 19

*Kolejny Rok Akademicki
Przed Nami*

Jubileusz 30-lecia działalności WYDZIAŁU BUDOWNICTWA I INŻYNIERII ŚRODOWISKA Politechniki Rzeszowskiej

Dziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska (drugi z lewej) w towarzystwie JM Rektora Politechniki Rzeszowskiej (drugi z prawej) i członków Kolegium Dziekańskiego otwiera uroczyste posiedzenie Rady Wydziału w ramach obchodów Jubileuszu (Fot. M. Misiakiewicz)

W bieżącym roku mija 30 lat od chwili rozpoczęcia pracy dydaktycznej i naukowo-badawczej Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej. Podstawę prawną powołania tego Wydziału stanowiło rozporządzenie Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 września 1966 r. (DzU MSzW nr 11 z 1966 r.), a faktyczne rozpoczęcie jego funkcjonowania nastąpiło w dniu 1 czerwca 1967 r., z chwilą powołania **doc. dr. hab. inż. Zbyszka Stojka** na stanowisko pierwszego dziekana Wydziału. W momencie powstania Wydział nosił nazwę Wydziału Inżynierii Komunalnej Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Rzeszowie. Doc. dr hab. inż. Zbyszko Stojek wspólnie z **doc. dr. hab. inż. Stanisławem Polańskim** opracowali program studiów dziennych zapewniający szkolenie inżynierów budownictwa komunalnego i miejskiego.

Uwzględniając potrzeby regionu i sugestie przedsiębiorstw współpracujących z Wyższą Szkołą Inżynierską w Rzeszowie, w marcu 1968 r., rektor WSI wystąpił do Ministerstwa Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z wnioskiem o rozszerzenie prowadzonych przez Wydział studiów o potrzebne gospodarce regionu kierunki obejmujące budownictwo lądowe ze specjalnościami budownictwa miejskiego i przemysłowego oraz urządzenia sanitarne ze specjalnością inżynierii komunalnej łączącą specjalizację wodociągów i kanalizacji oraz urządzeń ciepłych i zdrowotnych. Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego, przychylając się do wniosku, zarządzeniem z dnia 16 lipca 1968 r., wzbogacił ofertę edukacyjną Wydziału, zmieniając jednocześnie jego nazwę na Wydział Budownictwa Lądowego i Komunalnego.

Od 1 września 1973 r., jako skutek zarządzenia Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego, Wyższa Szkoła Inżynierska w Rzeszowie zmieniła strukturę na instytutową i w związku z tym Wydział Budownictwa Lądowego i Komunalnego stał się Instytutem Budownictwa i Inżynierii Środowiska. Jednocześnie, począwszy od roku akademickiego 1973/1974, na obu kierunkach studiów dziennych uruchomiono jednolite 4,5-letnie studia magisterskie, co było możliwe ze względu na stosunkowo liczną kadrę samodzielnych pracowników nauki zatrudnionych w Instytucie.

Lata 1977-1982 były dla Instytutu Budownictwa i Inżynierii Środowiska okresem stagnacji. Można było obserwować jedynie formalne zmiany organizacyjne, wśród których wyróżnić należy fakt, że decyzją Ministra z dnia 15.10.1981 r. Instytut przekształcił się w Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej. Niestety merytoryczna jakość tej instytucji była niewielka i ulegała dalszej degradacji. Liczba samodzielnych pracowników nauki zatrudnionych w Wydziale zmniejszyła się do 3 osób. Stało się to powodem decyzji Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki zawieszającej nabór na obu kierunkach studiów w roku akademickim 1982/1983.

Usilne starania władz Wydziału mające na celu wzmocnienie kadrowe dały pozytywne efekty i doprowadziły do przywrócenia naboru, najpierw na kierunku budownictwo (w roku akademickim 1983/1984), a później na kierunku inżynieria środowiska (w roku akademickim 1991/1992).

ciąg dalszy na s. 6

Z obrad Senatu

W dniu 19 czerwca 1997 r. odbyło się posiedzenie Senatu PRZ, w czasie którego Senat:

- rozpatrzył wniosek dziekana Wydziału Chemicznego o mianowanie **dr. hab. inż. Krzysztofa Kaczmarskiego** na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas określony,

- rozpatrzył propozycje wyróżnień medalem "Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej",
- podjął uchwałę w sprawie wymiaru pensum dydaktycznego nauczycieli akademickich w roku akademickim 1997/1998 oraz zasad obliczania godzin dydaktycznych,

- wysłuchał informacji o sytuacji inwestycyjnej uczelni,
- wysłuchał informacji przewodniczących komisji senackich o pracach tychże komisji,
- wysłuchał informacji JM Rektora o przygotowaniach do inauguracji roku akademickiego 1997/1998.

Marta Olejnik

40 lat działalności w Politechnice Rzeszowskiej prof. zw. dr. inż. Kazimierza E. Oczosia

15 września 1957 roku mgr inż. Kazimierz E. Oczos - ówczesny asystent w Katedrze Obróbki Metali na Wydziale Mechanicznym Politechniki Krakowskiej - został na własną prośbę przeniesiony do Studium Wieczorowego Terenowego tegoż Wydziału w Rzeszowie, stając się tym samym pierwszym pracownikiem naukowo-dydaktycznym, który pojawił się w Rzeszowie jako etatowy nauczyciel z innego ośrodka akademickiego. Minęło więc 40 lat od chwili, gdy prof. Kazimierz E. Oczos rozpoczął w uczelni, a zarazem w Rzeszowie, pracę naukową, dydaktyczną i organizatorską.

Profesor Kazimierz E. Oczos, rodowity rzeszowianin, ukończył z wyróżnieniem w 1951 roku Liceum Mechaniczne

II stopnia przy ul. Hoffmanowej (obecny budynek dyrekcji "Zelmeru") i jako prymus szkoły został przyjęty bez egzaminu na Wydział Mechaniczny Politechniki Wrocławskiej. Wskutek choroby przerwał studia na I roku i w 1952 roku przeniósł się do Wydziałów Politechnicznych Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie (przekształconych później w Politechnikę Krakowską). W tejże uczelni po ukończeniu II roku studiów został w 1954 roku zaangażowany, w wyniku konkursu, na stanowisko młodszego asystenta. W 1957 roku składa z wyróżnieniem egzamin dyplomowy i za namową zastępcy prof. mgr. inż. Romana Niedzielskiego - ówczesnego prodziekana Wydziału Mechanicznego Politechniki Krakowskiej ds. Studium Wieczorowego Terenowego w Rzeszowie podejmuje w nim etatową pracę.

Lata 1957-1963 to okres wyczerpanych wysiłków zmierzających do stworzenia w Rzeszowie samodzielnej uczelni technicznej. Jako najbliższy współpracownik R. Niedzielskiego, opracowuje w ramach półetatowego zatrudnienia w Biurze Projektów założenia kompleksu obiektów przy ul. Wincentego Pola, założenia technologiczne Laboratorium Obróbki Metali oraz ściaga, głównie z przemysłu, pierwsze maszyny, urządzenia i aparaturę do organizowanych laboratoriów. Jednocześnie w 1963 r. zakłada w tworzonej uczelni Akademicki Związek Sportowy, stając na czele Klubu Uczelnianego, a następnie

zostaje wybrany na pierwszego prezesa Zarządu Środowiskowego AZS w Rzeszowie.

Po utworzeniu rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 czerwca 1963 r. Wyższej Szkoły Inżynierskiej organizuje na Wydziale Mechanicznym Zespół Technologii Budowy Maszyn, obejmując jego kierownictwo. W 1965 roku zostaje prodziekanem Wydziału Mechanicznego, a po obronie doktoratu w 1969 roku zostaje jego p.o. dziekanem. Po otrzymaniu w 1970 roku stanowiska docenta kieruje Wydziałem Mechanicznym już jako dziekan. W 1972 roku zostaje powołany na rektora Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Rzeszowie.

Tworzy w uczelni Oddział Lotniczy. Wyższa Szkoła Inżynierska zmienia strukturę na instytutową, uruchamiając na wszystkich kierunkach studiów dziennych jednolite studia magisterskie. Rozbudowuje zaplecze socjalne dla studentów. Ogólnie lata 1972-1974 charakteryzuje znaczny rozwój WSI, który stwarza podstawę do zmiany jej statusu akademickiego. Z dniem 1 października 1974 roku rozporządzeniem Rady Ministrów zostaje powołana Politechnika Rzeszowska imienia Ignacego Łukasiewicza. Jej rektorem pozostaje nadal doc. dr inż. Kazimierz E. Oczos, który w 1976 roku otrzymuje tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego.

Następuje dalszy rozwój uczelni. Zwiększa się liczba nauczycieli akademickich, rośnie liczba doktorów nauk. Dla kwalifikowanej kadry buduje się ze-

spół domków jednorodzinnych przy ul. Ossolińskich, władze Politechniki uzyskują wiele mieszkań dla osób zatrudnianych w uczelni. Dla młodych nauczycieli akademickich zostaje zbudowany hotel asystencki. Rozwija się współpraca z zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Rozpoczyna się budowa kompleksu obiektów Wydziału Mechanicznego z uwzględnieniem potrzeb problematyki lotniczej. Liczba studentów przekracza 5 tysięcy. Zwiększa się grono studentów zagranicznych. Mury uczelni opuszczają pierwsi absolwenci jedynej w kraju specjalizacji pilotażowej. Wydział Mechaniczny uzyskuje w 1977 roku prawo nadawania stopnia naukowego doktora.

Po trzech kadencjach kierowania z nominacji uczelnią prof. Kazimierz E. Oczos zostaje podczas pierwszych wyborów władz akademickich w 1981 roku wybrany na prorektora ds. rozwoju. Po odwołaniu w stanie wojennym z początkiem 1982 roku doc. dr. hab. Bolesława Fleszara ze stanowiska rektora i rezygnacji doc. dr. hab. Leszka Trybusa ze stanowiska prorektora ds. nauki nie wyraża zgody na przejście kierowania uczelnią, pozostając jednak prorektorem. W atmosferze ostrej krytyki działalności rektora prof. dr. hab. inż. Stanisława Koncwicka i jego rezygnacji z końcem 1982 roku z tej funkcji obejmuje od 1983 roku funkcję rektora. W 1984 roku prof. Kazimierz E. Oczos zostaje wybrany na rektora na kadencję do 1987 roku. W tym czasie główny wysiłek inwestycyjny koncentruje się na kontynuacji budowy obiektów Wydziału Mechanicznego i ich zagospodarowaniu.

W latach 1987-1991 prof. Kazimierz E. Oczos zostaje wybrany na członka Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz jednocześnie na członka Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej (1988-1991). W 1990 roku otrzymuje tytuł naukowy profesora zwyczajnego.

Po raz trzeci zostaje wybrany na rektora Politechniki Rzeszowskiej w 1993 roku przez Uczelniane Kolegium Elektorów. W okresie kadencji 1993-1996 odzyskuje od UMCS wybudowany przez Politechnikę Dom Studencki "Nestor" oraz wprowadza do planu inwestycyjnego Ministerstwa Edukacji Narodowej dwa, niezmiernie ważne do dalszego rozwoju uczelni tytuły: budowę Zespołu Sal Wykładowych oraz Zaplecza Badawczego Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska.

Profesor Kazimierz E. Oczos, jako kierownik Katedry Obróbki Skrawaniem i Obrabiarek, przekształconej w 1995 roku w Katedrę Technik Wytwarzania i Automatykacji, prowadzi w latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych szczególnie ożywioną działalność naukową, której plonem są trzy książki: "Szlifowanie - podstawy i technika" (1986), "Kształtowanie materiałów skoncentrowanymi strumieniami energii" (1988) i "Kształtowanie ceramicznych materiałów technicznych"

(1996), bardzo wiele artykułów naukowych opublikowanych w kraju i za granicą oraz przeszło 20 patentów. Pod jego promotorstwem 5 pracowników Politechniki Rzeszowskiej zrealizowało rozprawy doktorskie. Jedna rozprawa jest aktualnie w toku.

Wielokrotnie stwierdziłem, jako członek Sekcji Podstaw Technologii Komitetu Budowy Maszyn PAN, że prof. Kazimierz E. Oczos jest niekwestionowanym autorytetem w zakresie technologii maszyn w naszym kraju, o czym dobitnie świadczą imponujące liczby opiniowanych przez niego wniosków profesorskich, rozpraw habilitacyjnych i doktorskich w niemal wszystkich krajowych uczelniach technicznych. Od 1990 roku jest z wyboru członkiem Komitetu Budowy Maszyn PAN oraz członkiem zwyczajnym Akademii Inżynierskiej w Polsce. Wszedł w skład jej Komitetu Wykonawczego (Prezydium). Jest również od 1991 roku redaktorem naczelnym czasopisma naukowo-technicznego "Mechanik" oraz zastępcą redaktora naczelnego kwartalnika PAN "Postępy Technologii Maszyn i Urządzeń".

Władze wojewódzkie i miasta Rzeszowa uhonorowały ostatnio zasługi prof. Kazimierza E. Oczosia na niwie Jego działalności w Politechnice Rzeszowskiej i rzeszowskim ośrodku akademickim, wyróżniając Go nagrodą I stopnia Miasta Rzeszowa za rok 1995 w dziedzinie nauki i techniki za całokształt osiągnięć naukowych oraz wkład w rozwój szkolnictwa wyższego w Rzeszowie, a Wojewoda Rzeszowski wyróżnił Go w listopadzie 1996 roku nowo ustanowioną odznaką honorową "Za zasługi dla województwa rzeszowskiego".

Z okazji 40 lat pracy w Politechnice Rzeszowskiej składamy zasłużonemu Jubilatowi gratulacje, życzymy dobrego zdrowia, sporo sił do dalszej twórczej pracy i wytrwałości w realizowaniu zadań. Oby następne lata przyniosły wiele radości, satysfakcji, optymizmu oraz sprzyjały dużej aktywności w życiu naukowym.

Jan Sieniawski

Organizacja roku akademickiego 1997/1998 w Politechnice Rzeszowskiej dla studentów studiów dziennych i zaocznych

Semestr zimowy*	trwa od 01.10.1997 do 15.02.1998
Zajęcia dydaktyczne	01.10.1997-21.12.1997
Ferie zimowe	22.12.1997-04.01.1998
Zajęcia dydaktyczne	05.01.1998-27.01.1998
Zimowa sesja egzaminacyjna zasadnicza**	28.01.1998-15.02.1998
Semestr letni	trwa od 16.02.1998 do 30.09.1998
Zajęcia dydaktyczne	16.02.1998-08.04.1998
Ferie wiosenne	09.04.1998-15.04.1998
Zajęcia dydaktyczne	16.04.1998-07.06.1998
Letnia sesja egzaminacyjna zasadnicza	08.06.1998-28.06.1998
Okres wakacji i praktyk	29.06.1998-06.09.1998
Jesienna sesja poprawkowa	07.09.1998-20.09.1998

* Rok akademicki 1997/1998 dla studentów lat pierwszych studiów dziennych rozpoczyna się 29 września 1997 r. tzw. dniami adaptacyjnymi organizowanymi według harmonogramu:

- 29.09.1997 r. - spotkania w wydziałach, zgodnie z porządkiem ustalonym przez dziekanów,

- 30.09.1997 r. - będą odbywać się zajęcia organizowane przez SWFiS oraz inne spotkania (m.in. przygotowane przez organizacje studenckie).

** Termin sesji poprawkowej po semestrze zimowym ustalą dziekani w porozumieniu z wydziałowym samorządem studenckim. Ostatecznym terminem zakończenia sesji jest 01.03.1998 r.

Praktyki studenckie będą realizowane według harmonogramów wydziałowych.

Ustala się następujące dni wolne od zajęć dydaktycznych bez obowiązku ich odrabiania:

- 31.10.1997 r. (piątek)
- 10.11.1997 r. (poniedziałek)

Inne dni wolne od zajęć dydaktycznych mogą być ustanowione m.in. na wniosek Samorządu Studentów, z zachowaniem warunku realizacji planowanego na rok akademicki 1997/1998 programu nauczania.

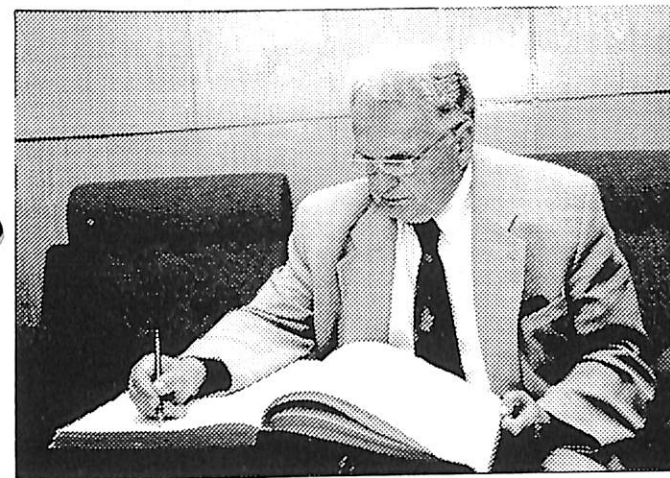
Opracowano na podstawie zarządzenia rektora PRZ nr 11/97.

Janina Kozłowska-Buczek

W CENTRUM UWAGI

Reaktywowanie szybowiska w Bezmiechowej rozpoczęte

Politechnika Rzeszowska podjęła zadanie odbudowania słynnej przedwojennej szkoły szybowcowej w Bezmiechowej k. Leska, gdzie do 1939 roku funkcjonował centralny ośrodek szkolenia szybowcowego w Polsce, będący wówczas jednostką organizacyjną Politechniki Lwowskiej. Pierwsze szlify zdobywało tu wielu późniejszych asów polskiego lotnictwa, także tych, biorących udział w bitwie o Anglię, warunkiem bowiem studiowania pilotażu było zdobycie patentu szybowcowego. Ośrodek posiadał bazę noclegową i socjalną, a nade wszystko bogatą bazę techniczną. Jego działalność zakończyła się z nadejściem II wojny światowej.

Minister Edukacji Narodowej - prof. Jerzy Wiatr dokonuje wpisu do książki pamiątkowej (Fot. M. Misiakiewicz)

Podjęte w latach 50-tych próby reaktywowania Ośrodka spełzły na niczym. Ośrodek, ze względu na bliskość granicy z ZSRR, nie mógł być wykorzystywany i ulegał coraz większej dewastacji, choć warunki klimatyczne i meteorologiczne są tu wyjątkowo korzystne. Pisał o tym w "Gazecie Politechniki", nr 6-8/97.

Tereny przedwojennej szkoły szybowcowej w Bezmiechowej są obecnie w dużej części własnością Politechniki Rzeszowskiej.

Ideą odbudowania tej znanej w Europie przed II wojną światową szkoły udało się zainteresować władze Ministerstwa Edukacji Narodowej, z ministrem prof. Jerzym Wiatrem na czele. Zarówno Politechnika, jak i Bezmiechowa gościły 11 września 1997 r. prof. Jerzego Wiatra, który wyraził zgodę na objęcie Honorowego Patronatu nad Komitetem ds. Reaktywowania Akademickiego Ośrodka Szybowcowego w Bezmiechowej. Ministrowi towarzyszył dyrektor Gabinetu Ministra pan Andrzej Juszczyk.

W Bezmiechowej 22 sierpnia 1997 r. gościli także: wiceminister Edukacji Narodowej - prof. Kazimierz Przybysz, dyrektor Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego - dr Józef Lepiech, dyrektor Departamentu Ekonomicznego - mgr Czesław Dąbrowski oraz dyrektor Biura Strategii Edukacyjnych - dr inż. Jerzy Gašiorowski.

W czasie kolejnych wizyt członkowie Akademickiego Klubu Lotniczego PRZ demonstrowali gościom start szybowca z lin gumowych oraz za wyciągarką. Do uczestnictwa w jednym z lotów dał się namówić nawet JM Rektor prof. Stanisław Kuś.

Ciąg dalszy na s. 13

POROZUMIENIE

zawarte w dniu 3 września 1997 r. w Rzeszowie

między:

1. POLITECHNIKĄ WARSZAWSKĄ reprezentowaną przez JM Rektora prof. dr hab. inż. Jerzego WOŹNICKIEGO
2. POLITECHNIKĄ LWOWSKĄ reprezentowaną przez JM Rektora prof. Jurija RUDAWSKIEGO
3. POLITECHNIKĄ RZESZOWSKĄ im. I. Łukasiewicza reprezentowaną przez JM Rektora prof. dr hab. inż. Stanisława KUSIA

w sprawie

reaktywowania działalności Akademickiego Ośrodka Szybowcowego w Bezmiechowej k. Leska, woj. królewskie

Porozumiewające się strony postanawiają:

1. Podjąć współdziałanie i inicjatywę w zakresie współpracy naukowej oraz rozwoju i przygotowania nowych konstrukcji szybowcowych parolotniowych i lotniczych, przeznaczonych do masowego szkolenia i komercyjnej produkcji w kraju.
2. Przejąć pole wlotów lotniska górskiego w Bezmiechowej, jako najbardziej przydatny i jedyny w kraju teren do taniego i masowego szkolenia młodzieży akademickiej, niezbędny również dla prowadzenia programów badawczych w zakresie nowych konstrukcji szybowcowych i samolotowych.
3. Przystąpić do opracowywania planów koncepcyjnych rozwoju lotnictwa szybowcowego w ramach tego programu i w szczególności użytkowania szybowców PW-5 i PW-6 oraz do pilnego opracowania planów zagospodarowania lotniska w Bezmiechowej we współpracy z Aeroklubem Polskim oraz Stowarzyszeniem na Rzecz Reaktywowania Szkoły Szybowcowej w Bezmiechowej
4. Zorganizować szkolenie szybowcowe dla polskiej młodzieży akademickiej i z krajów sąsiedzkich oraz innych zainteresowanych, zgodnie ze szczytną tradycją Politechniki Lwowskiej

5. Podjąć starania o wprowadzenie reaktywowania Akademickiego Ośrodka Szybowcowego w Bezmiechowej do programów współpracy międzynarodowej, a zwłaszcza polsko-ukraińskiej w zakresie nauki i kultury.
6. Porozumienie niniejsze Strony zawierają na czas nieokreślony. Każda ze Stron może rozwiązać porozumienie z zachowaniem 6 miesięcznego okresu wypowiedzenia.
7. Porozumienie spisano w 3-jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.

JM Rektor Politechniki Warszawskiej
 JM Rektor Politechniki Rzeszowskiej
 prof. dr hab. inż. Jerzy Woźnicki
 prof. dr hab. inż. Stanisław Kuś
 JM Rektor Politechniki Lwowskiej
 prof. Jurij Rudawski

Ciąg dalszy ze s. 2

Dalszy rozwój kadry naukowej Wydziału oraz podniesienie poziomu i efektów prowadzonych prac badawczych pozwoliły władzom Wydziału na wystąpienie do Centralnej Komisji ds. Tytułu i Stopni Naukowych z wnioskiem o przyznanie Wydziałowi praw do nadawania stopni naukowych doktora nauk technicznych w dyscyplinie "budownictwo". Wniosek ten został pozytywnie załatwiony decyzją CK z dnia 22 lutego 1993 r.

Wymiernym wynikiem trzydziestoletniej pracy dydaktycznej Wydziału jest wypromowanie 3355 inżynierów i magistrów inżynierów oraz 5 doktorów nauk technicznych. Kolejnych 5 doktoratów jest realizowanych przez pracowników Wydziału.

Przedstawiciel Ministerstwa Edukacji Narodowej mgr inż. Józef Gorczyca wraz z JM Rektorem Politechniki Rzeszowskiej składają podpisy pod aktem erekcyjnym hali Laboratorium Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska (Fot. M. Misiakiewicz)

Obecnie w Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska pracuje 6 nauczycieli akademickich z tytułem profesora, 11 doktorów habilitowanych zatrudnionych na stanowiskach profesorów nadzwyczajnych Politechniki Rzeszowskiej oraz 1 docent. Wspomaga ich 40 nauczycieli akademickich z tytułem doktora, 55 magistrów i magistrów inżynierów na stanowiskach asystentów oraz 36 pracowników inżynieryjno-technicznych i 5 pracowników administracji. Wydział składa się z trzynastu podstawowych jednostek organizacyjnych, tj. z czterech katedr i dziewięciu zakładów.

W roku akademickim 1996/1997 studiowało:

- na studiach dziennych:
 - kierunek - budownictwo - 536 osób,
 - kierunek - inżynieria sanitarna - 501 osób;
- na studiach zaocznych:
 - kierunek - budownictwo - 253 osoby,
 - kierunek - inżynieria sanitarna - 274 osoby.

W wyniku rekrutacji na pierwszy rok studiów w roku akademickim 1997/1998 przyjęto:

- na studia dzienne - 530 osób,
- na studia zaoczne - 210 osób.

Potrzeba podsumowania wyników trzydziestoletniej działalności Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska stała się bodźcem do zorganizowania uroczystości Jubileuszu, które odbyły się w dniach 11-12 września 1997 r.

Wprowadzeniem w te uroczystości była, odprawiona w kościele pw. św. Jacka, w dniu 11.09. br. o godz. 8⁰⁰, msza święta w intencji zmarłych pracowników Wydziału i za pomyślność w dalszej działalności Jubilata.

Następnie, w auli A-1 budynku głównego Politechniki Rzeszowskiej, odbyło się o godz. 9³⁰ uroczyste, otwarte posiedzenie Rady Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska. Brało w nim udział liczne grono zaproszonych gości reprezen-

tujących administrację państwową i regionalną, współpracujące wydziały innych uczelni (w tym także zagranicznych), władze Politechniki Rzeszowskiej z JM Rektorem **prof. dr. hab. inż. Stanisławem Kusiem** na czele. Obecni też byli przedstawiciele instytucji oraz firm budowlanych i instalacyjnych z regionu Polski południowo-wschodniej, emeryci i obecni pracownicy Wydziału, a także absolwenci i sympatycy Wydziału. Wśród szczególnie serdecznie witanych gości znaleźli się nestorzy kadry naukowo-dydaktycznej Wydziału, którzy kładli podwaliny pod jego istnienie. Byli to **prof. dr. hab. inż. Stanisław Polański, doc. dr inż. Mieczysław Mysiak, dr inż. arch. Andrzej Zdżienicki, dr inż. Jacek Strożek**.

Rozpoczynając obrady, dziekan Wydziału **prof. dr. hab. inż. Zbyszko Stojek**, a następnie rektor uczelni **prof. dr. hab. inż. Stanisław Kuś** w swoich przemówieniach przedstawili rys historyczny i działalności Wydziału oraz znaczenie jego dokonania w kształceniu kadr inżynierskich, a także w rozwoju kultury technicznej w regionie Polski południowo-wschodniej.

W dalszym ciągu posiedzenia wręczono wyróżnienia państwowe, resortowe i uczelniane zasłużonym pracownikom oraz współpracownikom Wydziału. Mianowicie:

- Srebrnym Krzyżem Zasługi został odznaczony **dr inż. Władysław Proszak**,
- Medale Komisji Edukacji Narodowej otrzymali **prof. mgr inż. Andrzej Jarominiak, dr Maria Leśniak i mgr inż. Stefan Opaliński**,
- medalami "Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej" wyróżniono **prof. dr. hab. inż. Artura Wieczystego** (Politechnika Krakowska), **dr. inż. Jacka Strożekiego** oraz panie - **Janinę Kidę i Alicję Korniak**.

W kolejnym punkcie obrad głos zabrali goście imprez jubileuszowych, przekazując w imieniu reprezentowanych przez siebie uczelni, organizacji i instytucji gratulacje i życzenia dalszych osiągnięć dla Wydziału - Jubilata.

Prezydent miasta Rzeszowa dr inż. Mieczysław Janowski w towarzystwie JM Rektora prof. Stanisława Kusia głównego projektanta hali dr. inż. Adama Reichharta wkłada do urny z aktem erekcyjnym herb miasta Rzeszowa. (Fot. M. Misiakiewicz)

Na zakończenie posiedzenia Rada Wydziału powołała Inicjatywne Kolegium Patronackie jako istotny czynnik integrujący działalność dydaktyczną i naukowo-badawczą Wydziału z potrzebami regionu. W szczególności zadania Kolegium będą polegać na:

- rozpoznawaniu potrzeb regionu w zakresie liczby i specjalności kształconej w Wydziale młodej kadry inżynieryjnej oraz w zakresie współpracy naukowo-badawczej firm i organizacji gospodarczych z katedrami i zakładami Wydziału,

- inicjowaniu udziału podmiotów gospodarczych i ich przedstawicieli w bezpośredniej działalności dydaktycznej Wydziału poprzez współuczestnictwo w prowadzeniu zajęć praktycznych, przygotowywaniu prac dyplomowych, organizacji praktyk specjalistycznych,
- koordynowaniu współpracy Wydziału z firmami regionu w zakresie rozwiązywania ważniejszych problemów konstrukcyjnych, technologicznych i organizacyjnych,
- organizowaniu staży zawodowych pracowników Wydziału w firmach oraz inspirowaniu działalności do kształceniowej dla pracowników firm, z wykorzystaniem kadry i bazy dydaktycznej Wydziału,
- promowaniu roli Wydziału w rozwoju gospodarki i kultury technicznej regionu,
- organizowaniu finansowego wsparcia działalności Wydziału poprzez pozyskiwanie odpowiednich środków od branżowych organizacji gospodarczych.

W skład Kolegium jako członkowie założyciele weszli reprezentanci następujących firm i organizacji:

- "EXBUD" Rzeszów S.A.,
- Rzeszowskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych S.A.,
- Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego "RESBUD" S.A.,
- Rzeszowskie Przedsiębiorstwo Budowlano-Montażowe "MONTARES" S.A.,
- Rzeszowskie Przedsiębiorstwo Instalacji Sanitarnych S.A.,
- Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa, Oddział Rzeszów,
- Polski Związek Inżynierów i Techników Sanitarnych, Oddział Rzeszów,
- Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji, Oddział Rzeszów.

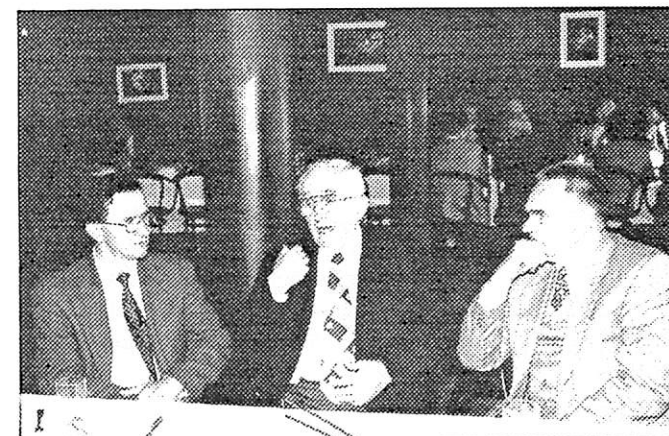
Bezpośrednio po posiedzeniu Rady Wydziału rozpoczęła się sesja plenarna Jubileuszowej Konferencji Naukowej, poświęcona prezentacji głównych trendów w działalności naukowo-badawczej i dydaktycznej katedr i zakładów Wydziału.

Kolejnym, istotnym, a jednocześnie bardzo podniosłym elementem obchodów Jubileuszu było wmurowanie aktu erekcyjnego nowo wznoszonej hali Laboratorium Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska oraz poświęcenie budowy tej hali. Odbyło się ono 11.09. br. o godz. 15³⁰. Uroczystość ta miała na celu podkreślenie faktu, że w dotychczasowej historii Wydziału budowa hali jest inwestycją przełomową, której rychłe ukończenie warunkuje prawidłową realizację zadań dydaktycznych oraz naukowo-badawczych stawianych przed Wydziałem. Sygnatariuszami aktu erekcyjnego byli:

- przedstawiciel MEN - **mgr Józef Gorczyca**
- przedstawiciel KBN - **mgr inż. Grzegorz Puścion**
- prezydent miasta Rzeszowa - **dr inż. Mieczysław Janowski**,
- proboszcz parafii św. Jacka - **o. Roman Bakalarz OP**,
- rektor Politechniki Rzeszowskiej - **prof. dr. hab. inż. Stanisław Kuś**,
- dziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska - **prof. zw. dr. hab. inż. Zbyszko Stojek**,
- dyrektor administracyjny Politechniki Rzeszowskiej - **mgr inż. Janusz Bury**,
- główny projektant hali - **dr inż. Adam Reichhart**,
- dyrektor naczelny Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego "RESBUD" S.A. - **mgr inż. Wacław Gawel**,
- kierownik budowy hali - **mgr inż. Andrzej Kłos**.

Miłym akcentem kończącym uroczystości pierwszego dnia Jubileuszu było wieczorne spotkanie towarzyskie pracowni-

ków Wydziału i zaproszonych gości, które zorganizowano w Klubie Studenckim "Plus". Dało ono okazję do wspomnień z ważnych okresów działalności Wydziału, zarówno tych, które prowadziły do wzmocnienia jego pozycji naukowej i dydaktycznej, jak i tych, w których rysowały się dramatyczne możliwości upadku Wydziału. Prym w tych wspominkach wiodli: wieloletni dziekani Wydziału: **prof. dr. hab. inż. Zbyszko Stojek, doc. dr inż. Michał Gałda, prof. mgr inż. Andrzej Jarominiak**, a także przyjaciel Wydziału **mgr inż. Lech Krupiński** oraz przedstawiciele, współpracujących od wielu lat z Wydziałem Budownictwa i Inżynierii Środowiska, Wydziałów Architektury i Budownictwa Politechniki Lwowskiej.

Dziekan prof. Zbyszko Stojek prowadzi w kularach Jubileuszowej Konferencji Naukowej rozmowę z przedstawicielem Komitetu Badań Naukowych mgr. inż. Grzegorzem Puścionem i dyrektorem administracyjnym PRZ mgr. inż. Januszem Burym (Fot. M. Misiakiewicz)

W drugim dniu obchodów Jubileuszu (12.09.1997 r.) kontynuowano obrady Jubileuszowej Konferencji Naukowej. Odbywały się one w formie dwóch sesji problemowych, na których przedstawiono szczegółowo główne osiągnięcia badawcze katedr i zakładów kierunku - budownictwo i inżynieria środowiska. W trakcie tych sesji była też okazja do prezentacji firm budowlano-instalacyjnych współpracujących z Wydziałem. Firmy te, a mianowicie:

- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "SZEW POL PLUS", Studzian k. Przeworska,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe "WATEX" Rzeszów,
- Sanockie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych i Mostowych,
- Regionalny Ośrodek Szkoleń Ekologicznych "ROSEKO" S.C. Rzeszów,

poprzez finansowe sponsorowanie imprez Jubileuszu przyczyniły się w dużym stopniu do podniesienia ich atrakcyjności.

Dla upamiętnienia trzydziestoletniej historii Wydziału Komitet Organizacyjny Jubileuszu, we współpracy z kierownikami katedr i zakładów, wydał w Oficynie Wydawniczej Politechniki Rzeszowskiej okolicznościowe materiały pt. "XXX lat Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza". Składają się one z dwóch zeszytów: Zeszyt I - "Informator Jubileuszowy" oraz Zeszyt II - "Jubileuszowa Sesja Naukowa", zawierających odpowiednio kalendarium oraz referaty problemowe dotyczące zagadnień naukowo-badawczych rozwiązywanych przez kadrę naukową Wydziału, a przedstawionych w trakcie sesji problemowych Jubileuszowej Konferencji Naukowej.

Grzegorz Bajorek
Bogusław Januszewski

DYSKUSJA O KSZTAŁCENIU w zakresie zarządzania i marketingu na uczelniach technicznych

Studia w zakresie zarządzania i marketingu stały się w ostatnim okresie najbardziej licznym i najbardziej pożądanym przez młodzież kierunkiem studiów. Zgłasza się na nie z reguły najzdolniejsza młodzież po maturach z czerwonymi paskami na świadectwach, przy czym prawie wszędzie liczba chętnych znacznie przekracza liczbę miejsc. W Politechnice Rzeszowskiej Wydział Zarządzania i Marketingu, utworzony przed 4 laty, dysponując 250 miejscami na studiach dziennych i 200 na płatnych studiach zaocznych, stanął przed sytuacją 1500 zgłoszonych kandydatów, a liczba ważnych interwencji o przyjęcie, z jakimi zetknął się rektor i władze uczelni, była większa niż kiedykolwiek w moim doświadczeniu pedagogicznym.

Odpowiedzią uczelni technicznych na tak wielkie zapotrzebowanie społeczne jest utworzenie wydziałów zarządzania i marketingu na wszystkich 18 uczelniach - z wyjątkiem Politechniki Wrocławskiej - według zestawienia z 1 października 1996 r., przekazanego przez Departament Nauki i Szkolnictwa Wyższego w lipcu 1997 r. Kształcą się na nich około 15 000 studentów na studiach dziennych i ponad 15 000 na płatnych studiach zaocznych i wieczorowych. Kadra nauczająca to 205 profesorów i doktorów habilitowanych, mianowanych lub zatrudnianych.

Dominuje wykształcenie ogólne w ramach prowadzonego kierunku na istniejących wydziałach - jedynie Politechnika Krakowska kształci w zarządzaniu odrębnie na Wydziale Mechanicznym i Inżynierii Budowlanej, AGH - na Wydziale Górniczym i Wydziale Zarządzania, Politechnika Koszalińska na Wydziale Ekonomii i Marketingu, Radoska - na Wydziałach - Ekonomii i Administracji, a Rzeszowska, poza Wydziałem Zarządzania i Marketingu, utworzyła specjalność - organizację i zarządzanie w przemyśle na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa.

Dominuje również kształcenie dwustopniowe: licencjackie i magisterskie; jedynie 4 uczelnie kończą edukację na studiach zawodowych, a 6 kształcą wyłącznie na studiach magisterskich.

Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że w ponad 100 uczelniach niepaństwowych kształcą się młodzież przede wszystkim w organizacji, informatyce, zarządzaniu i marketingu, to liczbę studiujących w tym zakresie można oceniać na około 100 000 osób w kraju, a więc jest to najbardziej liczny kierunek studiów, jednocześnie najmłodszy i obsługiwany przez najmniej liczną i najbardziej różnorodną profesorską kadre profesorską.

W tej sytuacji dyskusja nad ukierunkowaniem tego kształcenia powinna koncentrować się, jak sądzę, na następujących zagadnieniach:

1. Dlaczego kształcenie w problematyce marketingu i zarządzania stało się tak atrakcyjne i powszechne oraz tak bardzo specjalistyczne?

2. Jaki jest program nauczania w tej (a może tych) dyscyplinie?

3. Jaka jest perspektywa zawodowa absolwentów?

4. Jak należałoby sterować kształceniem z punktu widzenia uczelni technicznych?

5. Czy funkcjonuje wymiana informacji oraz w jaki sposób, jak kształtuje się sytuacja w USA i krajach Unii Europejskiej w tym zakresie?

Oto próba odpowiedzi na wymienione 5 pytań:

Ad 1. Myślę, że jest to przede wszystkim sytuacja odreagowania na zmianę systemu politycznego i gospodarczego ze statycznego układu socjalistycznej gospodarki planowanej na dynamicznie zmienny system gospodarki rynkowej; z ustroju sterowanego totalitarnie na wielopartyjny ustrój demokracji parlamentarnej. Niemalą rolę odgrywają tu media informujące zarówno o sukcesach finansowych indywidualnych biznesmenów, jak i o sukcesach polityków o różnorodnym, z reguły nietechnicznym, wykształceniu.

Przyświeca absolwentom model "self made man" - człowieka sukcesu i wiążący się z tym wysoki standard życiowy. Zresztą i zapotrzebowanie rynku pracy, na którym dominują oferty pracy dla reprezentantów, przedstawicieli i dealerów zagranicznych przedsiębiorstw otwierających swoje placówki w Polsce, stymuluje takie prohandlowe zainteresowanie młodzieży.

Z kolei odpowiedź uczelni technicznych najszybciej dostosowujących swoje profile do nieustających zmian techniki i zapotrzebowań rynku była natychmiastowa, stymulowana obowiązującym algorytmem finansowania, w którym decydującą rolę grała początkowo liczba studentów.

Studia w zakresie zarządzania i marketingu, które są w gruncie rzeczy studiami o charakterze prawno-ekonomicznym, są znacznie tańsze oraz łatwiejsze niż studia techniczne, związane z projektowaniem, laboratoriami i większym zmatematyzowaniem. Jest to - nie ulega wątpliwości - forma dobrowolnej, stymulowanej amerykanizacji polskich uniwersyteckich uczelni technicznych, w której do pełnego, wielodyscyplinarnego modelu brakuje jedynie dołączenia dyscyplin filologicznych i filozoficznych ("social sciences"!).

Amerikanizacja to jednak również takie kształcenie i rynek, w którym rolę menedżerów pełnią z reguły Amerykanie, a dyscyplinami technologicznymi zajmują się imigranci różnej proweniencji. Streszczając myśl o przyczynach atrakcyjności zarządzania i marketingu, wyrażam pogląd, że jest to również naturalna reakcja na zapaść krajowej produkcji przemysłowej i dominację pośrednictwa we wprowadzaniu lepszych jakościowo lub jedynie znacznie lepiej reklamowanych i podawanych wyrobów obcokrajowych na polski rynek.

Pojawia się pytanie: Czy jest to zgodne z polską racją stanu?

Ad 2. Minimum programowe - według mego rozeznania - jest w zakresie marketingu jeszcze w opracowaniu.

Pewne wątpliwości odnośnie do tytułu zawodowego w uczelniach technicznych podziela również Rada Główna Szkolnictwa Wyższego, uchwalając, że tytuł zawodowy "inżynier" może być związany jedynie z tokiem studiów, w którym przedmioty techniczne bądź rolnicze stanowią nie mniej niż 50% ogółu obciążeń dydaktycznych przewidzianych programami. Stąd też podstawowe przedmioty kierunkowe to: makro- i mikroekonomia, finanse, bankowość, informatyka i systemy informatyczne, zarządzanie produkcją, kadrami, ekonomika i rachunkowość w przedsiębiorstwie, badania marketingowe i analiza rynku, międzynarodowe stosunki ekonomiczno-finansowe, prawo gospodarcze, finansowe, pracy, międzynarodowe, przedmioty humanistyczne oraz intensywna nauka języków obcych, w której dominują angielski, niemiecki i niekiedy francuski.

W znacznie mniejszym stopniu i to jedynie w wymienionych uprzednio 6 uczelniach (AGH, PK, PWr., PKosz., PR, PRz) w kształcenie interweniują dyscypliny technologiczne. Jest to zresztą zgodne z tendencjami młodzieży, która z reguły unika przedmiotów technicznych, a nawet zbyt matematycznych. Jest to też wielka zmiana programów uczelni technicznych, w których poprzednio problematyka organizacji i zarządzania szczerkowo istniała, ale różne dziedziny aplikacji nauk fizycznych czy chemicznych miały znaczenie podstawowe.

Zwraca uwagę fakt, że w wymienionych politechnikach, które prowadzą podwójne kształcenie techniczno-marketingowe, liczba kształconej w tym kierunku młodzieży jest znacznie mniejsza niż na ogólnomarketingowych.

Ad 3. Sądzę, że perspektywa pracy zawodowej po ukończeniu studiów jedynie w dziedzinie pośrednictwa handlowego pomiędzy producentem (obcym!) a konsumentem, w handlu, bankowości, skarbowości i organizacji jest ograniczona. Rynek pracy nasyci się w ciągu kilku lat, część absolwentów zatrudniona na drugorzędnych stanowiskach w administracji, finansach i księgowości przeżyje okres frustracji i będzie zmuszona dostosować się do realiów.

Z kolei również dziedzina otwierania własnych przedsiębiorstw wiąże się z jednej strony ze znacznym ryzykiem, z drugiej z posiadaniem kapitału. Według danych amerykańskich na 100% otwieranych przedsiębiorstw handlowych 955 przeżywa gorycz bankructwa.

Można wyrazić pogląd, że rynek pracy szybko spowoduje ograniczenie zapotrzebowania na studia ogólne w zakresie zarządzania i marketingu.

Jednocześnie jest coraz częściej wyrażany pogląd przez kierownictwo przedsiębiorstw produkcyjnych we wszystkich gałęziach techniki, że nadal inżynierowie - absolwenci uczelni technicznych nie są wystarczająco przygotowani od strony organizacyjnej i ekonomicznej. Paradoksalnie, np. w budownictwie już na szczeblu majstra, a zwłaszcza kierownika budowy, problematyka prawno-ekonomiczna ofert, kosztów, terminów, sankcji prawnych i zobowiązań jest dominująca. Harmonogramy o różnym stopniu ogólności, wiążące problemy i decyzje techniczne z ich efektami finansowymi, stają się podstawowymi zadaniami, jakie powinien umieć opracować inżynier, z reguły początkowo zatrudniony na stanowisku majstra.

W najbliższej przyszłości o wielkości zatrudnienia absolwentów kierunku ogólnego marketingu i zarządzania będą decydować przede wszystkim procesy związane z odtworzeniem miejsc pracy (emerytury), w mniejszym stopniu procesy związane z dynamizacją rozwoju gospodarki.

Ad 4. Był okres w rozwoju polskich politechnik, kiedy organizacja i technologia (np. TOB) dominowały, zwłaszcza na młodszych uczelniach. Było to związane z potrzebą wykształcenia kadry "oficerskiej" dla przyspieszonej industrializacji kraju, dla rozwijanych wielu gałęzi przemysłu, przede wszystkim obronnego.

Obecnie ta dyscyplina zanika na uczelniach jako nie dająca szans rozwoju naukowego, zmatematyzowanego uogólnienia podstaw zarządzania i organizacji.

Podstawowe uprzednio metody technologiczne i materiałoznawstwo zostały zastąpione teorią podejmowania decyzji, prognozowaniem matematycznym, rachunkiem stochastycznym, podstawami informatyki i programowaniem.

Warto zwrócić uwagę, że zapewne żaden pracownik naukowy z obecnej kadry profesorskiej nie uzyskał profesury z tej dyscypliny, tj. zarządzania i marketingu. Są to prawnicy, ekonomiści, socjologowie i przystosowani specjaliści z różnych

dyscyplin, zarówno technicznych, jak również ekonomicznych i nauk społecznych. Uniwersytecka przyszłość nowej kadry profesorskiej to także przeprowadzenie przewodów habilitacyjnych i profesorskich w uczelniach o odpowiedniej liczbie profesorów prawa, ekonomii czy nauk technicznych.

Paradoksem jest, że dziedzina wielodyscyplinarna stała się dyscypliną najmłodszą i najliczniejszą, o najwyższym tytule zawodowym magistra, a tytuły naukowe zdobywa się z innych dyscyplin.

Uważam, że przyszłość marketingu i zarządzania powinna leżeć w kompromisowym udziale problematyki zawodowej i naukowej. Ciekawym przykładem jest system stosowany w MIT w USA. Po 3-letnim studium technicznym, zakończonym tytułem zawodowym, młody człowiek zostaje skierowany na rok pracy w konkretnym zakładzie przemysłowym. Jeżeli wyraża zainteresowanie uzupełnieniem studiów menedżerskich, po 2-letnim studium zostaje magistrem w dyscyplinie zarządzania (M.B.&M.).

We francuskim systemie szkolnictwa wyższego proponuje się studentom:

a) kształcenie zawodowe w tzw. cyklu "etudes courtes", po którego ukończeniu absolwenci podejmują pracę zawodową (vie active),

b) kształcenie zawodowe i magisterskie w tzw. cyklu "etudes longues".

Absolwenci studiów licencjackich mogą podejmować pracę zawodową (vie active) lub kontynuować studia w pełniejszym zakresie (magisterskie, doktorskie).

System szkolnictwa francuskiego jest jednak bardziej złożony i trudno bezpośrednio przenieść go do realiów polskiego szkolnictwa wyższego.

W naszej sytuacji krajowej uważam, że w uczelniach technicznych sterowanie tym rodzajem studiów powinno uwzględniać następujące zależności:

- Nie należy dopuścić do zaniku rodzimej produkcji przemysłowej lub drobnotowarowej kooperującej z przemysłem. Zarządzanie i marketing powinny być kierunkiem kształcenia na każdym wydziale technicznym: budownictwie, chemii, elektronice, w przemyśle maszynowym czy materiałowym, surowcowym, energetycznym.

- W krajach Unii Europejskiej sieć drobnych przedsiębiorstw współpracujących z głównymi gałęziami przemysłowymi dostarcza ponad 50% dochodu narodowego.

- Nie można likwidować macierzystych dla kadry dydaktycznej wydziałów marketingu i zarządzania, o charakterze ogólnym, kadry pracującej głównie poza wydziałem. Wydziały te powołane w uczelniach technicznych są w konkurencji z uczelniami ekonomicznymi, nauk społecznych i prawa, w zakresie do magisterium. Trzeba sobie zdawać jednak sprawę, że stopnie i tytuły naukowe będą nadal uzyskiwane nie z dziedziny marketingu, a w uczelniach dyscyplinarnie jednoznacznych.

- Sens tej wypowiedzi, rzecz jasna, określa kierunki stymulowania procesu rozwojowego poprzez odpowiednie naświetlanie perspektyw i zagrożeń, nie może natomiast mieć charakteru dyrektywnego.

Istotą tutaj prezentowanego poglądu jest rozróżnienie użyteczności i jakości poziomu absolwenta z uwagi na zapotrzebowanie zawodowe, rynku pracy oraz jakości w sensie naukowym, wymagającej nie tylko zdolności i inicjatyw aplikacyjnych, ale również twórczych uogólnień, rozwoju teorii podstaw zarządzania i marketingu.

Rektor

Prof. dr hab. inż. Stanisław Kuś

Oświadczenie Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego

z dnia 19 czerwca 1997 r.

Z oczywistą koniecznością przestrzegania wszelkich przepisów w każdej sferze życia i działalności publicznej wiąże się, szczególnie ważna w odniesieniu do nauki i studiów wyższych, konieczność szanowania, mających swe głębokie uzasadnienie merytoryczne, zasad i procedur i to bez względu na to, czy i jak dalece są one sformalizowane, czy tylko oparte na powszechnym uznaniu za słuszne. Konieczne jest także przestrzeganie dobrych obyczajów i tradycji akademickich oraz obrona wartości uznawanych za wspólne i godne ochrony nawet wtedy, gdy nie jest to wymuszane przez regulacje prawne. Obowiązki w tym zakresie spoczywają przede wszystkim na środowisku akademickim, a także na tych wszystkich, których działalność dotyczy nauki i edukacji na każdym poziomie, a edukacji wyższej w pierwszym rzędzie. Odnosi się to więc też do osób, gremiów i instytucji mających możliwości wpływania na kształt prawa o nauce i edukacji.

Wśród zasad uznawanych za podstawowe i powszechnie obowiązujące jest zasada rzetelności informacji i odpowiedzialności za

słowa, w tym - w szczególności - za właściwe używanie nazw, które mają, zwłaszcza w Polsce, konkretne znaczenie. Do takich nazw należą m.in.: **uniwersytet, politechnika i akademia**. Znaczenie ich jest ugruntowane długą tradycją akademicką, a prestiż społeczny uczelni mających prawo do używania tych nazw jest oparty na tym, że środowisko akademickie dba - jak dotąd, w odczuciu społecznym, skutecznie - o to, by treści, a więc poziom naukowy i edukacyjny, odpowiadały nazwom. Prestiż ten jest jedną z wartości wymagających bezwzględnej ochrony w dobrej pojętym interesie całego społeczeństwa. Ewentualne nierzetelności w tym zakresie, związane z doraźnymi celami, miałyby fatalne skutki dla całego szkolnictwa wyższego. Trzeba to brać pod uwagę przy działaniach, których celem ma być lub miałyby być np. **tworzenie nowych uniwersytetów**. Utworzenie uniwersytetu to nie zmiana nazwy istniejącej uczelni, ale powstanie uczelni nowego typu - uniwersytetu. Uczelnia ta musi spełniać wysokie wymagania, znane i jasno sprecyzowane, tak by słowo "uniwersytet" niesło

rzetelną informację i potwierdzało długą i dobrą tradycję.

Przestrzeganie zasady rzetelności informacji i odpowiedzialności za słowa wyraża się także w tym, jakie uczelnie zostają uznane za uprawnione do nadawania tytułów zawodowych absolwentom określonych kierunków studiów, w szczególności tytułów magistrów.

Kryteria sformułowane przez Radę Główną Szkolnictwa Wyższego i ustalenie stosownych procedur rozpatrywania wniosków o powoływanie nowych uczelni (w tym nowych uniwersytetów, co do których odpowiednio wysokie wymagania merytoryczne są wyrazem troski środowiska o rzetelność i odpowiedzialność za słowa, za użycie stosownych nazw) oraz o przyznawanie uprawnień do nadawania tytułów magisterskich są prostymi konsekwencjami wywiązywania się Rady Głównej z jej formalnych i moralnych obowiązków.

Przewodniczący Rady Głównej
Andrzej Pelczar

Stanowisko Nr 15/97 Prezydium Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego

z dnia 16 lipca 1997 r.

w sprawie skutków katastrofalnej powodzi

Katastrofalna powódź dotknęła swymi tragicznymi skutkami poszczególne osoby i całą lokalną społeczność, a także instytucje, w tym wiele placówek nauki, edukacji i kultury. Placówki te muszą być więc objęte najbliższymi i późniejszymi działaniami w celu naprawienia zniszczeń i usuwania szkód. Dotyczy to w szczególności wszystkich dotkniętych klęską powodzi szkół, w tym szkół wyższych. Wśród środków przewidywanych na usuwanie skutków powodzi muszą być na te cele uwzględnione niezbędne kwoty.

Naturalne odruchy solidarności i oczywista w tej sytuacji pomoc tragicznie doświadczonym uczelniom, już ofiarowana przez polskie środowisko akademickie i ta spodziewana w najbliższej przyszłości, nie wystarczą. Władze państwowe muszą pomoc tym uczelniom ująć w swych ogólnych planach odbudowy zniszczonych regionów, biorąc też pod uwagę wszystkie placówki nauki i kultury.

Przewodniczący Rady Głównej
Andrzej Pelczar

REKTOR
POLITECHNIKI OPOLSKIEJ

ul. St. Mikołajczyka 5
45-233 OPOLE

Tel. centr.: (0-77) 556041
Tel. Reklamacji: (0-77) 556724
Telefax: 0 773 876
Fax: (0-77) 556724, 556080

L. dz. R/1111/97

Opole, 1997 - 09 - 02

Jego Magnificencja
Rektor
Politechniki Rzeszowskiej

prof. dr hab. inż. Stanisław KUŚ

W imieniu całej społeczności akademickiej Politechniki Opolskiej, i swoim własnym, pragnę złożyć, na ręce Jego Magnificencji, najserdeczniejsze podziękowania za okazane współczucie przez władze Politechniki Rzeszowskiej, a szczególnie za pomoc materialną przekazaną na rzecz naszych pracowników i studentów poszkodowanych przez powódź, która zalała nasze miasto i województwo opolskie.

Jestem głęboko wdzięczny za okazaną solidarność, za słowa otuchy oraz za zrozumienie ogromu klęski, która dotknęła niektórych naszych współpracowników i młodzież studiującą w naszej Uczelni.

Dziękując za tak konkretną pomoc oraz za tak owocną współpracę pozostaje z wyrazami szacunku

Rektor
prof. dr hab. inż. Józef S. SUCHY

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich

Uchwała Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich w sprawie nakładów budżetowych na działalność szkół wyższych

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich na swoim pierwszym założycielskim posiedzeniu wyraża głęboki niepokój z powodu utrzymywania się niskich nakładów budżetowych na działalność naukową i dydaktyczną państwowych wyższych uczelni w 1997 r. Zeszłoroczne podwyżki wynagrodzeń nauczycieli akademickich wzbudziły nadzieję na poprawę sytuacji finansowej szkół wyższych i zmianę dotychczasowej polityki edukacyjnej Państwa.

Tymczasem obecna dotacja zaledwie nadąża za poziomem inflacji, co jest szczególnie dotkliwie wobec faktu, że w ostatnich latach liczba studentów uległa niemal podwojeniu.

Uważamy, że takie postępowanie władz Rzeczypospolitej jest wyjątkowo krótkowzroczne, stanowi poważne zagrożenie dla funkcjonowania i rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce oraz wywołuje szereg negatywnych skutków; szczególnie boleśnie odczuwana jest pogłębiająca się luka pokole-

niowa kadry nauczycieli akademickich i brak nowych inwestycji. Obecna polityka władz państwowych grozi naszemu społeczeństwu zapaścią cywilizacyjną i zepchnięciem do periferijnej roli w jednoczącej się Europie.

Oczekujemy, że w budżecie Państwa na 1998 rok i w latach następnych zostanie uwzględnione zwiększenie nakładów na działalność szkół wyższych zgodnie z rezolucją Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 października 1995 r.

Oświadczenie Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich w sprawie prac nad ustawą o szkolnictwie wyższym

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich,

- odwołując się do ocen i doświadczeń społeczności akademickich wielu uczelni,
- uwzględniając uchwały konferencji rektorów poszczególnych typów szkół wyższych,
- biorąc pod uwagę opracowania przedkładańe przez Ministra Edukacji Narodowej oraz uchwały i opinie Rady

Główniej Szkolnictwa Wyższego i Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Postępu Technicznego,

opowiada się za pilnym uchwaleniem obejmującej całość szkolnictwa wyższego nowej ustawy. Projekt ustawy powinien być wcześniej poddany konsultacji ze środowiskami akademickimi kraju.

W ustawie tej przyjmowanej w warunkach obowiązywania nowej konstytucji RP powinny znaleźć się m.in.:

- rozwiązania zawierające potwierdzenie, rozwinięcie i określenie modelu państwowej szkoły wyższej jako instytucji publicznej,
- regulacje sprzyjające rozwiązaniu problemu utrzymującego się od lat niedofinansowania szkolnictwa wyższego,
- zapisy wprowadzające instytucjonalne mechanizmy zapewniania jakości kształcenia w szkołach wyższych.

Oświadczenie Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich w sprawie przeciwstawiania się przemocy i agresji

W ciągu ostatniego roku środowisko akademickie i społeczeństwo całej Polski zostało wstrząśnięte aktami brutalnej przemocy, w tym zamordowaniem 3 studentów: Wojciecha Króla, studenta Politechniki Warszawskiej; Ireneusza Reglińskiego, studenta Akademii Medycznej w Gdańsku i Michała Łyska, studenta Uniwersytetu Jagiellońskiego. Ich tragiczna śmierć powinna być ostrzeżeniem i wezwaniem nas wszystkich do przeciwstawiania się złu. Wyrażamy nasz sprzeciw wobec narastającej agresywności prze-

stępów, wobec zbyt małej skuteczności ich ścigania, wobec nagminnego naruszania prawa bez konsekwencji karnych.

Uważamy, że nie wolno pozostać obojętnym wobec brutalnych zachowań w żadnej dziedzinie życia. Stadiony sportowe nie mogą być miejscem gorszących ekscesów, różnice zaś poglądów nie usprawiedliwiają aktów agresji w życiu publicznym ani też zachowań naruszających dobre obyczaje w czasie świąt narodowych. Pamiętając o wskazaniach Ojca Świętego, Jana Pawła II, w czasie Jego piel-

grzymki po Polsce, wzywamy wszystkich ludzi dobrej woli do aktywności: musimy się przeciwstawić fali dzikiej agresji, ale też odciąć się od postaw nietolerancji, ksenofobii czy szowinizmu. Czując się moralnie zobowiązani do obrony podstawowych wartości humanistycznych, domagamy się respektowania prawa i apelujemy o wspieranie działań do upowszechniania pozytywnych wzorców osobowych.

Stanowisko Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich w sprawie stosowania przez szkoły wyższe ustawy o zamówieniach publicznych

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich zwraca się o podjęcie pilnej inicjatywy ustawodawczej przez Rząd RP zawieszającej działanie przepisu ustawy o zamówieniach publicznych w odniesieniu do szkół wyższych. Ponadto wnosi również o przyszłe uregulowania w tej materii w sposób uwzględniający specyfikę szkolnictwa wyższego.

Przewodniczący Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych
prof. dr hab. Mirosław Handke

Konferencja odbyła się dnia 7 czerwca 1997 r. w Akademii Górniczo-Hutniczej im. St. Staszica w Krakowie.

REKRUTACJA na rok akademicki 1997/1998 w Politechnice Rzeszowskiej

Rekrutację na I rok studiów dziennych i zaocznych przeprowadzono według zasad ustalonych w uchwale Senatu Politechniki Rzeszowskiej z 28 listopada 1996 r. Na wszystkie kierunki studiów obowiązywał konkurs świadectw dojrzałości.

W ramach rekrutacji na studia dzienne w lipcu największą popularnością cieszyły się kierunki:

- zarządzanie i marketing,
- informatyka,
- elektrotechnika,
- budownictwo.

Nabór uzupełniający we wrześniu, w związku z niewypełnieniem limitu przyjęć na studia dzienne na niektóre kierunki w lipcu, przeprowadzono na kierunki: inżynieria materiałowa, technologia chemiczna, mechanika i budowa maszyn, specjalność - lotnictwo, technologia maszyn. We wrześniu prowadzono również rekrutację na studia zaoczne. Na studia dzienne przyjęto łącznie 2389 osób spośród około 4000 kandydatów, na studia zaoczne przyjęto 1064 osoby spośród około 1500 kandydatów. Wyniki naboru przedstawiono w tabeli oraz na wykresach 1 i 2.

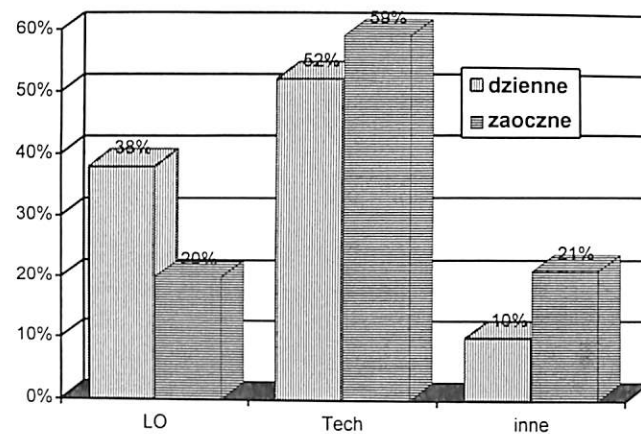
Tabela. Przyjęci na I rok studiów według województw (%)

Województwo	Studia dzienne	Studia zaoczne
Krośnieńskie	11,4	17,0
Przemyskie	9,0	15,0
Tarnowskie	10,2	13,0
Tarnobrzskie	8,8	17,0
Zamojskie	5,8	3,0
Rzeszowskie	29,3	27,0
Nowosądeckie	3,7	3,0
Inne	21,8	5,0

W bieżącym roku wprowadzono możliwość łączenia egzaminu dojrzałości z matematyki z postępowaniem kwalifikacyjnym na studia. Ofertę w tej sprawie uczelnia przekazała w listopadzie 1996 r. do kuratoriów ościennych województw. Porozumienia z uczelnią podpisało dziesięć szkół z województw: rzeszowskiego (7 szkół), krośnieńskiego (2 szkoły) i tarnobrzskiego (1 szkoła). Młodzież przystępująca do matur z matematyki, połączonych z kandydowaniem na wybrany kierunek studiów w Politechnice Rzeszowskiej, uzyskiwała dodatkowe punkty w konkursie świadectw. Do wspólnych matur przystąpiło 310 uczniów, spośród których w lipcu ubiegłego roku na studia dzienne w naszej uczelni 208 osób, przyjętych na I rok studiów zostało 198 osób ogółem, w tym na kierunki:

- mechanika i budowa maszyn - 21 osób,
- elektrotechnika - 29 osób,
- informatyka - 74 osoby,
- budownictwo - 11 osób,
- inżynieria środowiska - 1 osoba,
- zarządzanie i marketing - 62 osoby.

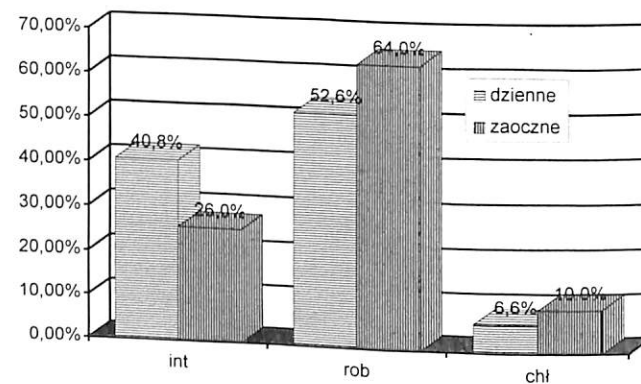
Ponadto na studia zaoczne we wrześniu starało się 15 osób, przystępujących do wspólnych matur. Wszyscy kandydaci przyjęci na I rok.

Wykres 1. Przyjęci na I rok studiów według ukończonej szkoły średniej

Większość osób, które zdecydowały się na przystąpienie do matur połączonych z konkursem świadectw, to uczniowie wyróżniający się wynikami w nauce w szkole średniej. Eksperyment połączenia egzaminów dojrzałości z kwalifikacją na studia dał możliwość przyjęcia najlepszych uczniów. Sugeruje to potrzebę kontynuacji tego sposobu rekrutacji w latach przyszłych.

W Politechnice Rzeszowskiej od 1990 r. liczba studentów wzrosła ponad czterokrotnie, nowy rok akademicki 1997/1998 rozpocznie przeszło 9000 studentów, w tym ponad 6000 na studiach dziennych.

Wykres 2. Przyjęci na I rok studiów według pochodzenia społecznego

Dla osób przyjętych na studia uczelnia zorganizowała w terminie od 1 do 19 września br. kurs przygotowawczy z matematyki, fizyki i chemii. W zajęciach uczestniczyło 330 osób.

Na podstawie przedstawionych danych z rekrutacji można stwierdzić, że:

- Obszar oddziaływania naszej uczelni w odniesieniu do osób przyjętych na studia znacznie przekracza region południowo-wschodniej Polski i obejmuje inne województwa średnio około 15%. Wskazuje to, że Politechnika Rzeszowska spełnia rolę uczelni ponadregionalnej. Wiąże się to z jednej strony z posiadanym zapleczem naukowo-dydaktycznym, stabilną wyspecjalizowaną kadrami, optymalną ofertą proponowanych kierunków studiów i specjalności, z drugiej strony ze stosunkowo niskimi kosztami utrzymania studenta w Rzeszowie.
- Dominującą grupę kandydatów i przyjętych na studia stanowią absolwenci techników (52% na studia dzienne, 59% na studia zaoczne), w mniejszym stopniu natomiast absolwenci liceów ogólnokształcących (38% na studia dzienne, 20% na studia zaoczne). Grupę średnią (około 15%) stanowią absolwenci innego typu szkół, w tym liceów zawodowych. Wydaje się, że absolwenci techników są lepiej przygotowani do studiów technicznych. Z założenia jednak absolwenci liceów ogólnokształcących powinni kontynuować kształcenie. Zarówno obecność dużej liczby szkół pomaturalnych przygotowujących absolwentów LO do określonego zawodu, jak również niewysoki procent udziału tej młodzieży na studia wskazują, że młodzież, wybierając naukę w liceach ogólnokształcących, nie zawsze kieruje się aspiracjami podejmowania studiów wyższych. Na podstawie wyników nauczania w Politechnice Rzeszowskiej można stwierdzić, że proporcjonalnie w jednakowym stopniu absolwenci techników i absolwenci liceów wywiązują się z obowiązków studenckich w poszczególnych semestrach i latach studiów.

- Niepokojące jest znaczne procentowe zróżnicowanie liczby kandydatów przyjmowanych na studia w zależności od pochodzenia społecznego. Przy około 41% studentów pochodzenia inteligenckiego i 53% pochodzenia robotniczego średnio od 6 do 10% młodzieży pochodzi z rodzin chłopskich. Biorąc pod uwagę usytuowanie Politechniki Rzeszowskiej na mapie gospodarczej Polski i teren oddziaływania uczelni, wydaje się, że udział młodzieży pochodzenia chłopskiego powinien być znacznie większy. Problem ten wymaga głębszej analizy.
- Liczba kandydatów ubiegających się o przyjęcie w Politechnice Rzeszowskiej tak na studia dzienne, jak i na zaoczne przekroczyła ustalony przez Senat limit miejsc. Na najbliższe lata jest to dobra prognoza zarówno co do możliwości dalszego kształcenia na proponowanych kierunkach studiów, jak i proporcji ilościowych pomiędzy liczbą przyjmowanych na studia dzienne oraz zaoczne (w uczelni studenci przyjmowani na studia zaoczne stanowią około 40% w stosunku do przyjmowanych na studia dzienne). Proporcje te są zgodne z zaleceniami Ministerstwa Edukacji Narodowej.

W podanym opracowaniu brak informacji o rekrutacji w Politechnice Rzeszowskiej na studia magisterskie uzupełniające z powodu zakończenia kwalifikacji na ZUM w pierwszej połowie października. Przewiduje się, że z tego typu studiów skorzysta ponad 200 osób na 6 kierunkach studiów.

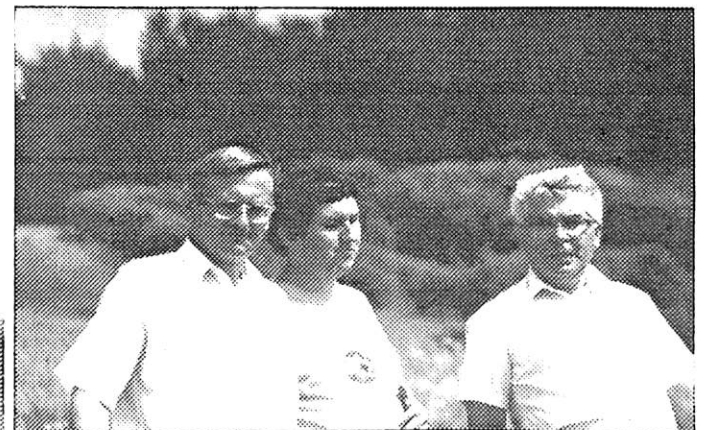
Na stronie 20 podano informację o przyznanych studentom Politechniki Rzeszowskiej nagrodach oraz wyróżnieniach w roku akademickim 1996/1997.

Prorektor ds. Nauczania
dr hab. inż. Jan Kalembkiewicz, prof. PRZ

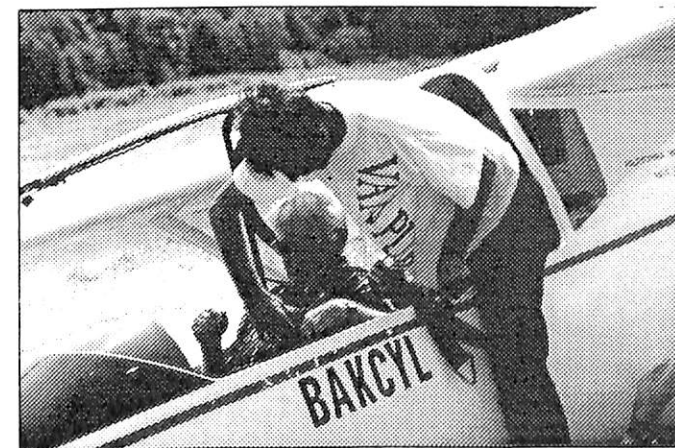
Ciąg dalszy z s. 5

Ministerialni Goście zwiedzili także Ośrodek Kształcenia Lotniczego, Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa oraz, będące w toku budowy, sale audytorne i halę laboratoryjną Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska. Omówiono problematykę i perspektywy dalszego kształcenia lotniczego w Politechnice Rzeszowskiej, a także możliwości przyspieszenia realizacji inwestycji. W celu szybszej realizacji przedsięwzięcia rektorzy Politechnik: Rzeszowskiej, Warszawskiej i Lwowskiej podpisali porozumienie dotyczące współpracy naukowej oraz rozwoju i przygotowania nowych konstrukcji szybowcowych, parolotniowych i lotniczych przeznaczonych do masowego szkolenia i komercyjnej produkcji w kraju. Politechnika Warszawska jest zainteresowana sprawdzaniem szybowców, Politechnika Rzeszowska - badaniami silników do motolotni. Natomiast zadaniem Polite-

chniki Lwowskiej będzie zapewnienie bezpiecznego lądowania szybowców na terenie Ukrainy.

Od lewej: Wiceminister Edukacji Narodowej - prof. Kazimierz Przybysz, prezes AKL - mgr inż. Wiesław Bielak oraz dyrektor Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego - dr Józef Lepiech (Fot. Ł. Walczak)

JM Rektor prof. Stanisław Kuś za sterami szybowca "Bakcył" (Fot. Ł. Walczak)

Na potrzeby przyszłego ośrodka szybowcowego w Bezmiechowej zespół konstruktorów z Politechniki Warszawskiej wykona szybowcowe konstrukcje lotnicze PW-5 i PW-6, przeznaczone do masowego szkolenia szybowcowego.

Politechnika Rzeszowska przystąpiła do odtworzenia i uaktualnienia dokumentacji technicznej obiektów szybowiska w Bezmiechowej - nawiązano bliską współpracę z Politechniką Lwowską, skąd uzyskano szereg cennych prac naukowych realizowanych w Bezmiechowej w okresie międzywojennym.

Delegacja MEN w otoczeniu pasjonatów szybownictwa w Bezmiechowej (Fot. Ł. Walczak)

Marta Olejnik

Lotniczy show

W dniach 30 i 31 sierpnia 1997 r. uroczystie obchodzono na Rzeszowszczyźnie 60-lecie przemysłu lotniczego, powstałego w ramach COP z inicjatywy ówczesnego wicepremiera Eugeniusza Kwiatkowskiego.

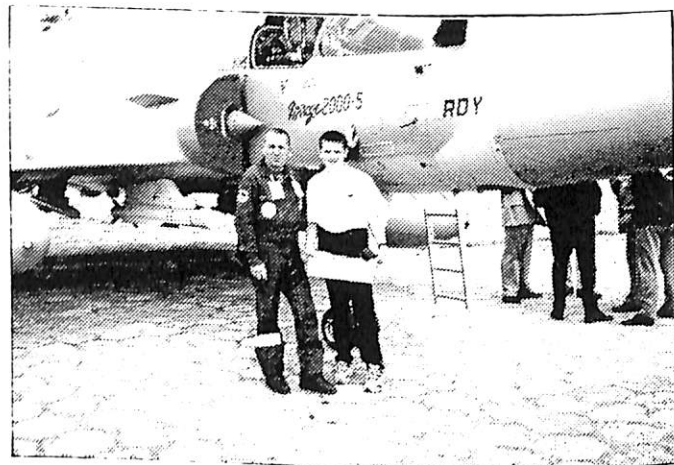
Wytwornie Sprzętu Komunikacyjnego w Rzeszowie i Mielcu - mimo znacznego załamania się tej gałęzi przemysłu w ostatnich latach - hucznie obchodziły tę ważną rocznicę. Centralne uroczystości Święta Lotnictwa odbyły się 31 sierpnia 1997 r. w Mielcu. Mimo nie najlepszych prognoz meteorologicznych pogoda dopisała. Załatwili to, jak należy przypuszczają, latający bliżej nieba piloci.

Z powodu wcześniejszej złej pogody nie doleciał MIG-29. Na pokazy nie zdążył także kpt. Waldemar Miszkurka, biorący udział w pierwszej polskiej wyprawie lotniczej dookoła świata na AN-2.

Pokazy odrzutowców rozpoczęła mielecka Iryda-22. Największą atrakcją widowiska były akrobacje myśliwców: F-16 i FA-18 Hornet (pilotem Horneta jest Polak - płk Wiesław Jarmułowicz), używanych w armii USA, francuskiego Mirage-2000, szwedzkiego Jas-39 Gripen. Każda z wymienionych

maszyn aspiruje do przetargu o „polskie niebo” w ramach struktur NATO.

W innej części widowiska ładnie prezentowały się samoloty z Ośrodka Kształcenia Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej: M-20 Mewa (za sterami Piotr Staszuk) i 2 samoloty TB-9 Tampico (za sterami Marek Banaś i Bartosz Jaskulski). Na wystawie zaś eksponowano: TB-9 Tampico, PZL-110 Koliber, M-20 Mewa i PW-2 Gapa-bis. Były także zrzucające białą-czerwoną pianę gaśniczą Dromadery i niemal zatrzymujący się w powietrzu M-28 Skytruck.

Autor fotografii - Janusz Mrocza w towarzystwie pilota myśliwca Mirage 2000-5 (Fot. własna)

Wśród zaproszonych na lotnicze święto znamienitych gości nie zabrakło przedstawicieli Politechniki Rzeszowskiej z JM Rektorem prof. Stanisławem Kusiem na czele.

Dodać należy, że organizatorzy dysponowali imponującą liczbą 60 tys. biletów wstępu. Zainteresowanie pokazem przekroczyło jednak najśmielsze oczekiwania i wiele osób musiało zadowolić się jedynie obserwacją z oddali. Widowisku towarzyszyła czynna przez 2 dni wystawa statyczna różnorodnego sprzętu latającego.

Marta Olejnik

Na mieleckim lotnisku nie zabrakło okazji do rozmowy o Bezmiechowej. Od lewej JM Rektor prof. Stanisław Kuś, mgr Marta Olejnik, gen bryg pil kosmonauta Mirosław Hermaszewski (Fot. J. Mrocza)

Do reaktywowania ośrodka włączyły się aerokluby: krośnieński, rzeszowski i świniński, a w szczególności Stowarzyszenie na Rzecz Reaktywowania Szkoły Szybowcowej w Bezmiechowej, zrzeszające wielu pasjonatów szybownictwa.

Wizyty z MEN zaowocowały perspektywą włączenia odbudowy akademickiego ośrodka szybowcowego w Bezmiechowej do rządowego programu współpracy polsko-ukraińskiej. Jednocześnie Politechnika Rzeszowska wystąpiła do wszystkich uczelni technicznych w kraju z propozycją przyłączenia się do odbudowy tegoż ośrodka. Być może wspólnymi siłami będziemy mogli odbudować w tym pięknym zakątku Polski cenny dla polskiego lotnictwa ośrodek, jakim przed wojną była Bezmiechowa. Miejmy nadzieję, że tak się stanie.

Wielobój Paralotniowy Bezmiechowa '97

Gdyby nie deszczowy lipiec, tegoroczne zawody w Bezmiechowej k. Leska mogłyby być najciekawszą imprezą tego typu w Polsce. Początek wakacji oraz brak w kalendarzu imprez jakiegokolwiek zawodów paralotniowych sugerował, że 20 lipca jest terminem jak najbardziej optymalnym.

Rozesłaliśmy pocztą elektroniczną oficjalne zaproszenia do kilkudziesięciu pilotów paralotniowych z całej Polski oraz powiadomiliśmy o zawodach przedstawicieli prasy lotniczej oraz gazet lokalnych.

Poczta elektroniczna to potęga, o której nie trzeba przekonywać jej użytkowników. Ludzie, którzy w życiu nie napisali listu lub nawet kartki pocztowej, siadając przy klawiaturze komputera, stają się tytanami pracy.

Grupa uczestników Wielobójki Paralotniowej Bezmiechowa '97. W środku (w czapeczce) zwycięzca zawodów pan Witold Zajdel (Fot. AKL)

Paweł Bober - reprezentacja PRZ - po udanym lądowaniu (Fot. Ł. Walczak)

Wysyłają dziesiątki krótkich listów (mailów) do wszystkich swoich znajomych. Informują ich o różnych ciekawych i mniej ciekawych rzeczach. Tak też rozpowszechniły się wiadomości o naszych zawodach. Szkoda, że Akademicki Klub Lotniczy, pomimo długotrwałych starań nie otrzymał zezwolenia na założenie swojej strony WWW na serwerze Politechniki Rzeszowskiej, gdyż jest to jeszcze lepszy przekaznik informacji niż poczta elektroniczna. Być może strona domowa o Politechnice Rzeszowskiej jest już tak interesująca i przeladowana informacjami, że nie wciśnie się nic więcej. Należy żałować, bo mamy już sporo materiału nie tylko o działalności AKL, ale również o poczynaniach władz PRZ, które mają na celu reaktywowanie centrum szybowcowego w Bezmiechowej. O takie informacje non stop dopytują się zainteresowani z całej Polski.

Jak na pierwszą imprezę tego typu w naszym regionie liczba nadesłanych zgłoszeń była fantastyczna. Zaanonsowały swój przyjazd zorganizowane ekipy z Krakowa, Warszawy, Lublina, a nawet z Gdańska. Było dużo zgłoszeń indywidualnych. Wszyscy jednak podkreślali, że swój przyjazd uzależniają od

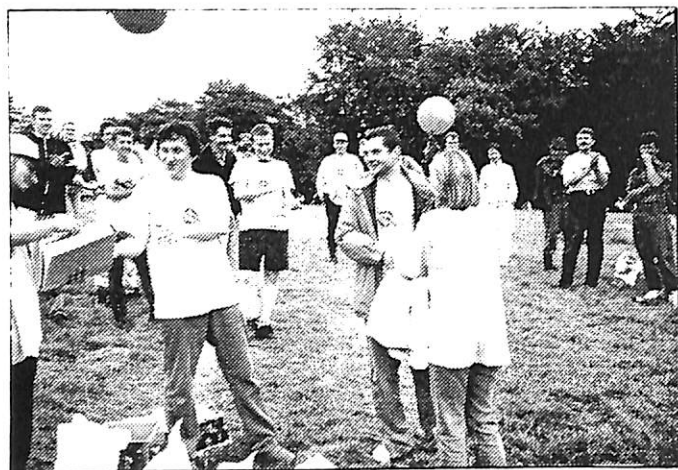
warunków pogodowych (z powodu złych warunków meteorologicznych nie odbyły się zawody w Zakopanem oraz Paralotniowe Mistrzostwa Polski).

Pogoda była niestety kiepska. Od początku lipca wiały wiatry z kierunku wschodniego lub południowo-wschodniego, a nasze startowisko jest usytuowane na zboczu południowym. Do tego należy dodać ciągłe opady deszczu i przechodzące przez szczyt niskie chmury, które nie wróżyły rychłej poprawy warunków.

19 lipca w mini-zawodach wyłoniliśmy reprezentację AKL w składzie: Paweł Bober, Rafał Morawiec, Olgierd Urbańczyk i Łukasz Walczak.

Zawody to nie przelewki. Walka trwa do końca - nawet na posładkach. W kole ląduje Olgierd "OLO" Urbańczyk (Fot. Ł. Walczak)

Nagrody z rąk prezesa AKL otrzymuje najlepszy z zespołu (reprezentacji) Politechniki Rzeszowskiej - Olgierd Urbańczyk. W środku drugi reprezentant - Rafał Morawiec (Fot. Ł. Walczak)

W dniu zawodów zarządziliśmy pobudkę na godzinę 6 rano. Trzeba było jeszcze ogrodzić pasy lądowania samolotów i parkingi dla samochodów. Oprócz członków AKL przy organizacji zawodów pomagała grupa harcerzy z Mielca, którzy współpracują z nami już drugi rok.

Około godziny 8 zaczęli zjeżdżać się pierwsi widzowie i zawodnicy. Niestety warunki pogodowe były fatalne. Ciągła mgła z niewielkim opadem oraz niska podstawa chmur spowodowały, że desant spadochroniarzy z Aeroklubu Rzeszowskiego napotkał w powietrzu opady deszczu i śniegu. Pomimo jednak trudności wszyscy lądowali w wyznaczonym polu, zbierając zasłużone oklaski od coraz większego tłumu widzów. Wielką sensację wywołało lądowanie samolotu AN-2, z którego skakali poprzednio spadochroniarze. Duży bądź co bądź samolot bardzo precyzyjnie podszedł z niskiego kręgu do lądowania i przyziemił tuż przy wyłożonych znakach na jednym z pagórków. Potem nad lądowiskiem pokazał się motoszybowiec

"Ogar" pilotowany przez pana instr. Jamrozka (ARz). Wylądował on również pomimo opadów deszczu.

Pierwsza konkurencja, którą była celność lądowania w kręgu o średnicy 10 m (z centrum o średnicy tylko 10 cm), rozpoczęła się z blisko 2-godzinnym opóźnieniem. Niestety tylko kilku najlepszych zawodników osiągnęło cel. Przyczyną wielu niedolotów był silny wiatr zachodni, który powodował powstawanie rotorów tuż nad punktem przyziemienia. Druga konkurencja, również celnościowa, wyłoniła sporą grupę zawodników, którzy mieli szanse zdobycia punktowanych miejsc w zawodach. Zwycięzców wyłoniła dopiero trzecia konkurencja: bieg ze złożoną parolotnią (około 10 kg!) na dystansie 100 m pod górę. Warto było popatrzeć, jak starsi wiekiem rywalizują w tym biegu z młodszymi. Nikt nie chciał być ostatni. Ostatecznie po trzech konkurencjach pierwsze miejsce zdobył Witold Zajdel z Krosna przed Mariuszem Margañskim (Strzyżów) i Bogusławem Pelczarem, również z Krosna. Czwarte miejsce zdobył najlepszy z naszych zawodników: Olgierd Urbańczyk. Cenne nagrody (śpiwory "Alpinus", kuchenki gazowe itp.) zostały ufundowane przez JM Rektora PRZ i ze środków AKL. Wszyscy zawodnicy otrzymali od sponsorów zawodów upominki rzeczowe.

Następne zawody - za rok.

Wiesław Bielak

Akademicki Klub Lotniczy Politechniki Rzeszowskiej pragnie podziękować panu Adamowi Rakocy z Casinos Poland w Rzeszowie oraz przedsiębiorstwu Van Pur za pomoc materialną w organizacji Wieloboju Paralotniowego Bezmiechowa '97.

Prezes AKL
Wiesław Bielak

Międzynarodowa Konferencja SIS '97 (Separate of Ionic Solutes)

W dniach 18-22 maja 1997 r. w Piešťanach na Słowacji odbyła się VII Międzynarodowa Konferencja SIS '97, poświęcona różnym metodom rozdzielania substancji. Organizatorem Konferencji był Wydział Chemii Jądrowej Uniwersytetu w Bratysławie oraz Fundacja Curie z Bratysławy i Sekcja Chemii Jądrowej i Radioekologii Słowackiej Akademii Nauk w Bratysławie.

W Konferencji wzięli udział prof. Stanisław Kopacz i prof. nadzw. PRZ Jan Kalemkiwicz z Wydziału Chemicznego Politechniki Rzeszowskiej, którzy zaprezentowali pięć prac wraz z współpracownikami Katedry Chemii

Nieorganicznej i Analitycznej Politechniki Rzeszowskiej oraz Katedry Chemii Analitycznej z Akademii Technologicznej w Woroneżu (Rosja).

Tematyka Konferencji, podzielona na odpowiednie sekcje, obejmowała następujące zagadnienia:

- rozdział substancji metodami cieklej ekstrakcji, ciekłych membran oraz rozdział substancji w postaci micelli,
- wymianę jonową, chromatografię, rozdzielanie elektroforetyczne i elektrochemiczne,
- frakcjonowanie radionuklidów i metali w środowisku naturalnym

(przemieszczanie i analiza specyjalna),

- technologie oczyszczania wody i gleby, wyposażenie.

Profesor S. Kopacz przewodniczył Sekcji B, której tematyka dotyczyła rozdziału substancji metodami ekstrakcji rozpuszczalnikowej, ciekłych membran i separacji koloidalnej.

Piękna pogoda i możliwość kąpieli w basenach odkrytych z naturalną ciepłą wodą i basenie krytym w hotelu Slňava, gdzie odbywała się Konferencja, spowodowały niewątpliwie uatrakcyjnienie tej imprezy.

Stanisław Kopacz

WARSZTATY

Warsztaty Badawcze NATO (NATO Advanced Research Workshop)

W dniach 26-29 maja 1997 r. we Lwowie odbyły się Warsztaty Badawcze NATO na temat "Wpływ zanieczyszczenia środowiska naturalnego na zdrowie społeczeństwa: priorytety i rozwiązania".

Organizatorem Warsztatów był Uniwersytet z Illinois (USA) i Zachodnie Centrum Ukraińskiego Oddziału Światowego Laboratorium we Lwowie (Ukraina).

Do udziału w Warsztatach i wygłoszenia referatów plenarnych zostali zaproszeni z Polski prof. dr hab. Władysław Rudziński z Wydziału Chemii UMCS w Lublinie i prof. dr hab. Stanisław Kopacz z Wydziału Chemicznego Politechniki Rzeszowskiej. Profesor S. Kopacz wygłosił referat pt. "Zastosowanie flawonoidów jako odtrutek na metale ciężkie" (współautorka - prof. M. Kopacz), natomiast prof. W. Rudziński - "Model czterowarstwowy adsorpcji trujących kationów metali ciężkich na granicy faz tlenek-elektrolit".

Obrady odbywały się w hotelu "Karpaty" i wzięło w nich udział około 100 osób z Austrii, Białorusi, Holandii, Polski, Rosji, Ukrainy, USA i Węgier.

Tematyka Warsztatów obejmowała zagadnienia dotyczące identyfikacji i opisu głównych źródeł zanieczyszczenia środowiska i publicznych konsekwencji zdrowotnych oraz określenie priorytetów i kierunków oczyszczenia środowiska ze wskazaniem ekonomicznych rozwiązań. Szczególną uwagę poświęcono efektywnym programom monitoringu i ustaleniu powiązań zdrowia społeczeństwa z zanieczyszczeniem środowiska.

Obrady w języku angielskim, ukraińskim i rosyjskim odbywały się w sześciu sekcjach poświęconych następującym zagadnieniom:

- zanieczyszczeniu powietrza,
- zanieczyszczeniu wody,
- zanieczyszczeniu wód gruntowych,
- zanieczyszczeniu radioaktywnemu,
- stałym niebezpiecznym odpadom,

- przedsięwzięciom ekonomicznym związanym ze strategią oczyszczenia środowiska.

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Warsztatów - dyrektor Zachodniego Centrum Ukraińskiego Oddziału Laboratorium Światowego dr Piotr Hrycyszyn - zaproponował utworzenie grupy badawczej ukraińsko-polskiej, złożonej z pracowników naukowych Politechniki Rzeszowskiej, UMCS w Lublinie, Uniwersytetu i Politechniki we Lwowie oraz Zachodniego Oddziału Centrum Ukraińskiego. Celem zespołu byłoby opracowanie metod i monitoringu zanieczyszczeń chemicznych rzek na granicy polsko-ukraińskiej i wskazanie sposobów zapobiegających degradacji środowiska na tym odcinku.

Na zakończenie Warsztatów uczestnicy zwiedzili przepiękną, lwowską Starówkę i wysłuchali koncertu muzyki dawnej, wykonanej na instrumentach z XVII i XVIII wieku.

Stanisław Kopacz

KOLOKWIMUM

III Międzynarodowe Kolokwium Naukowe nt. "Techniki CAE" w Rzeszowie

Międzynarodowe Kolokwium Naukowe nt. "Techniki CAE" zostało zainicjowane w 1994 roku w ramach współpracy naukowo-dydaktycznej między Politechniką Rzeszowską i Fachhochschule Bielefeld. Przyjęta otwarta formuła tego spotkania naukowego przewiduje od 1995 roku jego organizację w cyklu dwuletnim, na przemian w Polsce (organizator: Politechnika Rzeszowska) i Niemczech (organizator: Fachhochschule Bielefeld).

Tegoroczne III Międzynarodowe Kolokwium Naukowe "Techniki CAE", które odbyło się w dniach 24-27 września 1997 r. w Rzeszowie, skupiło liczne grono osób o zainteresowaniach naukowych dotyczących szeroko pojętego wspomaganie komputerowego systemów czy procesów. Autorami zamieszczonych w

specjalnym wydawnictwie książkowym opracowań są pracownicy naukowcy z Niemiec (Bielefeld, Paderborn-Soest, Aachen), USA, Rosji, Wielkiej Brytanii, Korei, Chorwacji, Holandii i Słowacji. Z Polski, oprócz gospodarzy, tj. Politechniki Rzeszowskiej, prezentują swoje prace przedstawiciele ośrodków naukowych z Warszawy, Wrocławia, Krakowa, Łodzi, Poznania, Szczecina, Gliwic, Zielonej Góry i Białegostoku.

Tematyka Kolokwium obejmuje różnorodne zagadnienia spośród bardzo rozległego wachlarza zagadnień, które są aktualnie przedmiotem intensywnych prac rozwojowych w wielu ośrodkach badawczych na całym świecie. Wprawdzie nazwa Kolokwium sugeruje zawężenie jego obszaru tematycznego do CAE (Computer Aided Engineering), ale

w praktyce dotyczy wszelkich technik komputerowych. Z tego względu kolejne Kolokwium powinno to już ujmować w swojej nazwie np. jako "Techniki CAx".

Do głównych celów Kolokwium należy zaliczyć z jednej strony prezentację wybranych dokonań i rozważań przez przedstawicieli różnych ośrodków, z drugiej zaś wymianę poglądów i doświadczeń oraz wzajemne poznanie się jego uczestników. Sprzyja temu układ programu Kolokwium.

Patronat nad Kolokwium objął prezydent miasta Rzeszowa dr inż. Mieczysław Janowski. Przewodniczącym Międzynarodowego Komitetu Naukowego i Komitetu Organizacyjnego jest prof. zw. dr inż. Kazimierz E. Ocozo.

Marta Olejnik

Zapowiedzi konferencji naukowych

- 6-8 października 1997 r., Jawor nad Soliną III Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna nt. "Technika i technologia montażu maszyn", organizowana przez Katedrę Technologii Maszyn i Organizacji Produkcji Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa
- 9-11 października 1997 r., Jawor nad Soliną IX Konferencja Ciepłowników Polski Południowo-Wschodniej nt. "Regulacja i automatyzacja w ogrzewnictwie i ciepłownictwie", organizowana przez Zakład Zaopa-

trzenia w Wodę i Odprowadzania Ścieków Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska

- 15-16 października 1997 r., Rzeszów I Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. "Prawno-ekonomiczne i techniczne aspekty bezpieczeństwa w komunikacji drogowej", organizowana przez Zakład Prawa i Administracji Wydziału Zarządzania i Marketingu.

Bronisław Świder

Nowe formy współpracy

Dzięki staraniom uczelnianego koła SEP oraz pracowników Zakładu Elektrodynamiki i Układów Elektromaszynowych udało się w maju i czerwcu br. przeprowadzić na Wydziale Elektrycznym cykl wykładów fachowców reprezentujących zarówno ośrodki naukowe, jak i wiodące zakłady przemysłowe. Problematyka prezentacji dotyczyła przede wszystkim zagadnień związanych z maszynami i urządzeniami elektrycznymi, technologiami ich produkcji, wymaganiami stawianymi przez akty normatywne i zastosowania praktyczne.

Pierwszy z wykładów, zatytułowany "Nowe rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne w silnikach komutatorowych prądu przemiennego", odbył się w dniu 7 maja br. i

był przedstawiony przez zajmującego się tymi zagadnieniami inż. Adama Malca z rzeszowskiego "Zelmeru".

Następny referat, "System jakości ISO 9000 w produkcji sprzętu gospodarstwa domowego", również dotyczył problemów związanych w fabrykach holdingu „Zelmer” i wygłosił go inż. Tadeusz Maciak w dniu 14 maja br.

Trzeci z kolei to wykład dr. inż. Marcelo Kaźmierskiego z Instytutu Energetyki w Łodzi na temat "Wybrane problemy transformatorów". Omówione zagadnienia są ściśle związane z zainteresowaniami pracowników naukowych ZEiUE.

Ostatni wykład w ubiegłym roku akademickim, "Tendencje rozwojowe w silnikach

indukcyjnych dużej mocy", przeprowadził mgr inż. Maciej Bernadt z BOBRME „Komet” w Katowicach w dniu 4 czerwca br.

Bardzo dobrze się stało, że zorganizowano ten cykl wykładów. Świadczyła o tym obecność na prelekcjach oprócz pracowników naukowo-dydaktycznych również sporej rzeszy studentów zainteresowanych omawianą problematyką. Praca w zawodzie inżyniera elektryka, w związku z naszymi dążeniami do członkostwa w strukturach Unii Europejskiej, będzie wymagać podporządkowania produkcji rygorom ujętym aktami normatywnymi ISO, a co za tym idzie, nieustannego rozwoju i samodoskonalenia.

Stanisław J. Rysz

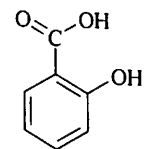
Kolejny stulecie ...

Przyszło nam żyć na przełomie stulecia. Poprzedni wiek, niemal we wszystkich dziedzinach nauki, zaowocował odkryciami, które określiły jakościowy skok w naszej cywilizacji. W sierpniu 1997 r., prawie nie zauważona, przypadła setna rocznica odkrycia aspiryny. Jako chemik muszę poświęcić temu uwagę, gdyż ten stosunkowo prosty związek chemiczny okazał się najpopularniejszym lekiem. Żaden farmaceutyk nie był w sprzedaży dłużej niż aspiryna, żaden z farmaceutyków nie jest produkowany w większych ilościach niż aspiryna.

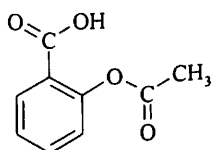
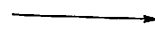
Historia zaczęła się 10 sierpnia 1897 r., kiedy to 29-letni chemik dr Felix Hoffmann pracujący w laboratorium farmaceutycznym firmy Bayer w Elberfeld zanotował w swoim notatniku laboratoryjnym, że udało mu się przeprowadzić acetylację kwasu salicylowego i otrzymać czysty oraz stabilny kwas acetylosalicylowy.

Felix Hoffmann poszukiwał środka uśmierzającego bóle reumatyczne, na którą to dolegliwość cierpiał jego ojciec. Salicylan sodowy, który był używany wówczas jako lek przeciwko tej chorobie, miał nie tylko nieprzyjemny smak, ale również powodował podrażnienie jamy ustnej i żołądka. Otrzymany przez Hoffmanna biały proszek, kwas acetylosalicylowy, nie tylko zwalczał bóle reumatyczne, ale również uśmierział bóle głowy i zębów, obniżał gorączkę, także zwalczał stany zapalne, przy czym tylko w niewielkim stopniu dziedziczył ujemne cechy salicylanu sodowego - podrażnienie żołądka

wskutek dłuższego używania. Sprzedaż aspiryny firma Bayer rozpoczęła w 1899 roku i jak dobrze wiemy, w dalszym ciągu jest ona obecna na rynku. Szacuje się, że rocznie sprzedaje się około 50 mld tabletek tego leku.

Kwas salicylowy

Kwas acetylosalicylowy

Aspiryna pozostaje do dnia dzisiejszego najpopularniejszym uśmierzaczem bólu, ale badania (około 3500 prac naukowych publikowanych rocznie na tematy związane z kwasem acetylosalicylowym) wskazują, że może ona przeciwdziałać atakowi serca czy udarowi mózgu. Poszukuje się także jej zastosowań w leczeniu pewnych odmian raka i choroby Alzheimera.

Andrzej Sobkowiak

Info Kurier Samorządu Studentów

Adres Samorządu Studentów PRZ: DS "Promień", ul. Akademicka 1, pok. 1

Informuję, iż w dniach 25-27 kwietnia 1997 r. w Jachrance odbył się V Zjazd Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej. Jednym z punktów obrad był wybór nowych władz Parlamentu Studentów. W skład Rady Studentów (12-osobowy organ uchwałodawczy) został powołany kolega Krzysztof Matłok - przewodniczący Samorządu Studentów Politechniki Rzeszowskiej. Funkcję tę będzie pełnił przez rok.

Informuję również, iż w dniu 27 sierpnia 1997 r. wiceprezes Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej prof. Mirosław Pietrewicz ustanowił Fundację Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej. W dniu 3 września 1997 r. została wybrana Rada Nadzorcza wymienionej Fundacji. W skład Rady Nadzorczej Fundacji został powołany kol. Krzysztof Matłok. Funkcję tę będzie sprawował przez dwa lata.

Prorektor ds. Nauczania
dr hab. inż. Jan Kalembkiewicz, prof. PRZ

Młodość w eterze

Rzeszowskie środowisko uczelniane od blisko trzech lat dysponuje atrakcyjnym środkiem publicznej prezentacji w postaci Akademickiego Radia "Centrum".

Sama instytucja legitymuje się oczywiście dużo dłuższą historią. Już w 1970 r., pod patronatem ówczesnej Wyższej Szkoły Inżynierskiej, został uruchomiony pierwszy w mieście program radiowy w całości przygotowywany przez studentów. Dopiero jednak przełomowa decyzja władz Politechniki podjęta w grudniu 1994 r. otworzyła przed studencką twórczością radiową, trafiającą wcześniej jedynie do wąskiego grona słuchaczy, audytorium 150-tysięcznego Rzeszowa i jego okolic.

Przed udostępnieniem programu szerokiej publiczności dokonano szeregu inwestycji. Został zakupiony wysokiej klasy nadajnik radiowy wraz z anteną, zmodernizowano studio emisyjne i pomieszczenia redakcyjne, zadbanie o nowoczesne wyposażenie.

W dniu 1 stycznia 1995 r. w eter popłynęły dźwięki "Gaudeamus igitur" - oficjalnej sygnaturki dźwiękowej ARC. Od tej chwili studencki program jest odbierany w promieniu 30 km od miejsca emisji, w wersji stereo, na częstotliwości 70, 19 i - od niedawna - 89,00 UKF.

Początkowo obecność na antenie ograniczała się do 9, 12 godzin dziennie. Dzisiaj stacja towarzyszy słuchaczom od godziny 6 rano do północy. W niedalekiej przyszłości jest planowana emisja całodobowa.

Program ARC koncentruje się wokół problematyki akademickiej. W prezentowanych materiałach dźwiękowych od-

zwierciedla się zarówno życie rzeszowskich uczelni, jak też zwyczajna codzienność żakowska.

Ambicją redakcji jest promocja kultury, rozpowszechnianie osiągnięć naukowych, prezentacja sylwetek ludzi wybitnych. Do priorytetów zalicza się także eksponowanie dorobku rzeszowskiego środowiska akademickiego oraz całokształtu twórczości młodzieżowej.

Realizacja te zamierzenia, młodzi dziennikarze pragną uzupełniać edukację kulturalną studentów, kształtować ich zainteresowania, inspirować środowisko akademickie do aktywnego i twórczego uczestnictwa w życiu naukowym, społecznym, kulturalnym i oświatowym.

Zainteresowania dziennikarzy ARC nie koncentrują się wyłącznie na środowisku studenckim. "Centrum" to również radio lokalne będące poważną konkurencją dla miejscowych środków masowego przekazu.

Od początku dużo czasu antenowego poświęca się problematyce miejskiej. Znajdując to wyraz w relacjach z najciekawszych wydarzeń politycznych i kulturalnych, sondach ulicznych, wywiadach. Do dyspozycji słuchaczy oddano specjalny numer telefonu. Za jego pośrednictwem mogą informować redakcję o problemach wymagających dziennikarskiej interwencji. Radio utrzymuje kontakty z najważniejszymi instytucjami miasta, a studio często jest odwiedzane przez wybitnych przedstawicieli życia publicznego.

Młodzi radiowcy wykazują też wrażliwość na potrzeby społeczne. Jej przejawem w programie jest prezentacja ofert Giełdy Pracy, a także niezwykle popular-

ny "Jarmark". Ostatnio rozgłosiła aktywnie uczestniczyła w akcji na rzecz powodzian, mobilizując Rzeszowian do zbiórki m.in. pomocy szkolnych dla dzieci z terenów zniszczonych przez żywioł. Mieszkańcom miasta znane są również imprezy kulturalne organizowane przy współudziale ARC ("Rzeszowskie Juwenalia", "Piknik z Radiem Centrum").

Program stacji wyróżnia się lekkością i luzem, a prezentowana muzyka cieszy się wyjątkową sympatią słuchaczy. Uwagę zwraca sprawne godzenie wymagań, zróżnicowanej przecież, zwłaszcza pod względem wiekowym, publiczności.

Dziennikarze pracujący w ARC rekrutują się przede wszystkim ze społeczności akademickiej. Są to na ogół studenci Politechniki, ale nie brakuje też reprezentantów innych uczelni. Specyficzność radia oraz panująca w nim atmosfera przyciągają także pracowników naukowych, ludzi nie związanych ze środowiskiem akademickim oraz młodzież szkół średnich. Wszyscy odnajdują tutaj dobry klimat do rozwoju dziennikarskich zainteresowań. Radio organizuje szkolenia wewnętrzne, a najzdolniejszym pracownikom proponuje udział w praktykach i seminariach organizowanych pod patronatem renomowanych instytucji. Osoby czujące tzw. życie dziennikarską na pewno zainteresuje informacja, że rokrocznie, w jesieni, jest organizowany nabór nowych dziennikarzy. Po rocznym stażu i zdobyciu niezbędnych kwalifikacji można uzyskać status pracownika. Należy podkreślić, że wielu adeptów sztuki radiowej, startujących w ARC, znalazło zatrudnienie w innych rzeszowskich mediach.

Istotnym ułatwieniem pracy dziennikarskiej jest stosunkowo nowoczesne wyposażenie rozgłośni. Dziennikarze korzystają z komputerów oraz cyfrowych urządzeń do rejestracji i montażu dźwięku. Materiały audio są poddawane obróbce komputerowej. Do pełni szczęścia brakuje tylko nowoczesnej konsoli. Urządzenie dotychczas eksploatowane pochodzi z początku lat siedemdziesiątych i wymaga pilnej wymiany.

Radio jest utrzymywane dzięki dotacjom uczelni. Ponadto wypracowuje własny dochód, intensywnie rozwijając działalność komercyjną. Nad jej efektywnością czuwa Biuro Promocji i Reklamy, a realizację zadań w tym zakresie ułatwia własne studio produkcyjne.

Od samego początku nowa stacja radiowa cieszy się zainteresowaniem słuchaczy. Spontaniczność i bezpośredniość młodego zespołu, jego entuzjazm, dociekliwość i zapał w dążeniu do przedstawiania jak najszerszego spektrum zagadnień, otwarcie na problemy mieszkańców miasta i regionu, gotowość do współdziałania w organizowaniu życia kulturalnego - to fakty budzące sympatię.

Po blisko trzech latach działalności bilans wygląda optymistycznie. Radio żyje i ma się dobrze. Nie zapominając o tradycji, której materialnym dowodem są liczne taśmy zgromadzone w archiwum, radiowcy śmiało patrzą w przyszłość. W planach są nowe inwestycje oraz intensyfikacja współpracy z siostrzanymi krajowymi i zagranicznymi stacjami radiowymi. Bliska urzeczywistnienia jest perspektywa zwiększenia zasięgu nadawania. Przewiduje się również atrakcyjne zmiany w ramówce. Niewykluczone, że uda się namówić do objęcia patronatu nad radiem inne rzeszowskie uczelnie.

Wszystko więc wskazuje na to, że Akademickie Radio "Centrum" pomyślnie zdało egzamin w eterze. Redakcji wypada życzyć konsekwencji w realizacji wytyczonych zamierzeń oraz szczodrości ze strony mecenasów i reklamodawców. Miejmy nadzieję, że młodzieńczy upór i dynamizm zaowocuje dalszymi sukcesami, ku zadowoleniu wszystkich obecnych i potencjalnych słuchaczy.

Jakub Nocko

Nagrody oraz wyróżnienia

przyznane studentom

Politechniki Rzeszowskiej w roku akademickim 1996/1997

Nagrody pieniężne za osiągnięcia naukowe

- Dorota Tomaszek V SD
- Barbara Tchórzewska V SD

Nagrody pieniężne za aktywną działalność organizacyjną w Samorządzie Studentów

- Małgorzata Chomik IV MDZ
- Krzysztof Matłok III ED
- Jarosław Szaro III ED
- Maciej Włoch V ED
- Janusz Uss-Wąsowicz III ED
- Andrzej Zelek V ED
- Janusz Gagatko V BD
- Bogumił Knap V BD
- Michał Stawidło III BD
- Elżbieta Klimko IV ZD

Listy pochwalne za aktywność w pracach na rzecz środowiska akademickiego PRZ

- Andżelika Wiącek V MDZ
- Maciej Włoch V ED
- Andrzej Zelek V ED
- Janusz Gagatko V BD
- Piotr Janowski V BD
- Bogumił Knap V BD

- Anna Kuraszkiewicz V CD
- Robert Józefowicz V IMD
- Małgorzata Drag II ZD
- Joanna Hajdo III ZD
- Dorota Haliniak II ZD
- Elżbieta Klimko IV ZD
- Wioletta Łęcznar IV ZD
- Dariusz Pysiewicz IV ZD
- Krzysztof Tomczyk III ZD
- Grzegorz Skóra III ZD

Nagrody pieniężne za osiągnięcia w działalności sportowej

- Grzegorz Sposób I MDL
- Tomasz Ziobro II MDT
- Robert Rokita III ED
- Agnieszka Wolan V ED
- Marek Sobczuk V BD
- Marcin Łopatowski I CD
- Miłosz Sawczuk II IMD
- Krystyna Żmuda III CD
- Joanna Grela I ZD
- Teresa Chaim III ZD

W roku akademickim 1996/1997 trzech studentów Politechniki Rzeszowskiej ukarano karą dyscyplinarną - upomnieniem z wpisaniem do indeksu.

Autorzy tekstów

dr inż. Grzegorz Bajorek
Katedra Konstrukcji Budowlanych WBiłS

mgr inż. Wiesław Bielak
Katedra Mechaniki Konstrukcji WBiłS

dr hab. inż. Bogusław Januszewski,
prof. PRZ
Prodziekan ds. Nauki WBiłS

prof. dr hab. Stanisław Kopacz
Kierownik Katedry Chemii Nieorganicznej
i Analitycznej WCh

mgr Janina Kozłowska-Buczek
Kierownik Działu Nauczania

Jakub Nocko
Biuro Rektora

mgr Marta Olejnik
Główny Specjalista ds. Organizacji
Sekretarz Rektora

mgr inż. Stanisław J. Rysz
Zakład Elektrodynamiki i Układów
Elektromaszynowych WE

prof. dr hab. inż. Jan Sieniawski
Kierownik Katedry Materiałoznawstwa WBMiL

dr hab. inż. Andrzej Sobkowiak,
prof. PRZ
Katedra Chemii Ogólnej i Elektrochemii WCh

mgr inż. Bronisław Świder
Kierownik Samodzielnej Sekcji
Rozwoju Kadry Naukowej

Gazeta
Politechniki

Zespół redakcyjny

Grzegorz Bajorek
Wiesława Bober
Cecylia Heneczowska
Krystyna Ładoś
Barbara Mazewska
Alicja Mieszkowicz-Rolka
Marta Olejnik
(sekretarz redakcji)
Stanisław J. Rysz
Jan Sieniawski
(redaktor naczelny)
Bronisław Świder

Skład i łamanie

Joanna Mikula
Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej

Adres Redakcji

Politechnika Rzeszowska
ul. W. Pola 2, bud. A
pok. 105, tel. 62-54-06, w. 255

Wydawca

Oficyna Wydawnicza
Politechniki Rzeszowskiej
im. Ignacego Łukasiewicza
35-959 Rzeszów
ul. W. Pola 2

Druk

Zakład Poligrafii PRZ
zam. 94/97

ISSN 1232-7832

Redakcja zastrzega sobie prawo
skracania i opracowywania artykułów
oraz zmiany ich tytułów.

Nakład: 600 egz.

Cena: 1,00 zł